

**Свою Україну любіть.
Любіть її... во врем'я люте,
В остатню, тяжкую міну
За неї Господа моліть.**

Наш Вісник – це інформація з питань розвитку сільської місцевості та сільського господарства. Щоб отримувати його, надішліть нам електронну адресу. Ми хочемо зробити наш Вісник цікавим, актуальним, корисним, тому завжди чекаємо Ваші статті, повідомлення, рекомендації. Передрук матеріалів за умови посилання вітається.

Контакти:

вул. Героїв Оборони, 10, офіс 10, м. Київ, 03680, Україна

doradaukraine@gmail.com

www.dorada.org.ua

Редактор Р.Я. Корінець

Проект АгроІнвест

Цей Вісник створено в рамках Проекту «Зміцнення спроможності Національної асоціації сільськогосподарських дорадчих служб України до аналізу економічної політики та відстоювання інтересів своїх членів, а також клієнтів – дрібних та середніх виробників сільськогосподарської продукції», який фінансується Проектом Агентства США з міжнародного розвитку (USAID) «АгроІнвест». Здійснення зазначеного проекту стало можливим завдяки підтримці американського народу, наданій через USAID. Зміст матеріалів Вісника необов'язково відображає точку зору USAID, Проекту «АгроІнвест» або уряду США.

ЗА ЄВРОПЕЙСКУ СИСТЕМУ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОГО ДОРАДНИЦТВА В УКРАЇНІ

Сільськогосподарська дорадча діяльність - сукупність дій та заходів, спрямованих на задоволення потреб особистих селянських та фермерських господарств, господарських товариств, інших сільськогосподарських підприємств усіх форм власності і господарювання, а також сільського населення у **підвищенні рівня знань та вдосконаленні практичних навичок прибуткового ведення господарства**;

(Із Закону України «Про сільськогосподарську дорадчу діяльність»)

Для надання допомоги фермерам в цілях **відповідності стандартам сучасного, високоякісного сільського господарства** необхідно, щоб держави-члени ЄС продовжили використовувати всебічну систему консультування фермерів.

Система консультування фермерів повинна допомагати фермерам в отриманні більшої інформації про потоки матеріалів і процесах на фермах, що належать до екології, безпеки продуктів, здоров'ю та захист тварин без будь-якого впливу на їх зобов'язання виконання стандартів та їх відповідальність.

Держави-члени ЄС повинні мати систему консультування фермерів з земельних питань та з питань управління фермами, управління якою здійснюється одним або декількома призначеними органами або приватними організаціями.

Система консультування фермерів повинна **відповідати, принаймні, законним вимогам управління і хорошим сільськогосподарським і екологічним умовам**.

Фермери можуть брати участь у системі консультування фермерів на добровільній основі.

Держави-члени ЄС можуть визначити у відповідності з об'єктивними критеріями **пріоритетні категорії фермерів**, які мають доступ до системи консультування фермерів.

(Із Регламенту ЄС № 73/2009 Ради ЄС про заснування спільних правил для схем прямої підтримки фермерів в рамках Спільної сільськогосподарської політики і про заснування деяких схем підтримки для фермерів, що вносить зміни в Регламенті ЄС № 1290/2005, ЄС № 247/2006, № ЄС 378/2007 та скасовує Регламент ЄС № 178-

ЗМІСТ

АНОНСИ

Міжнародна агропромислова виставка «АГРО-2014»	5
П'ята Міжнародна конференція «Розвиток органічного сектору в Центральній/Східній Європі та країнах Центральної Азії»	6
4-й модуль АгроШколи УКАБ "Управління молочним бізнесом" - "Корми та кормовиробництво. Нормована годівля корів. Програми моделювання раціонів"	7

ДІЯЛЬНІСТЬ НАСДСУ

Завершено дослідження «Проблеми інформаційного забезпечення сільськогосподарських обслуговуючих кооперативів»	7
Сторінка НАСДСУ в YouTube поповнилася новим фільмом «Оптимальні технології заготівлі кормів»	7
Потреба та можливості пошуку нових ринків збуту української сільськогосподарської продукції	7
Засідання круглого столу «Галузеві Правила професійної етики як спосіб підвищення ефективності функціонування ринків»	7
Президента НАСДСУ Романа Корінця обрано заступником голови Комісії з питань розвитку сільських територій	8
Засідання Комісії з питань розвитку аграрного та харчового ринків	8
Робоча група з реформування системи управління АПК	9
Всеукраїнський аграрний форум-2014	9
Семінар 1С від компанії «Впроваджувальний центр А4»	9
Круглий стіл "Сівозміна в Законі і на полі: як гарантувати права та обов'язки сільгоспвиробників?"	9
Науково-методологічний семінар «Методологічний аспект зовнішньоекономічної діяльності аграрного сектору в нових умовах міжнародної інтеграції України».	9
Засідання робочої групи з питання створення сприятливих умов для розвитку сімейних ферм	10
Аграрний сектор у програмах кандидатів на пост Президенти України	10
Зустріч з представниками Агентства з управління водними та земельними ресурсами Міністерства економіки та сільського господарства Нідерландів	10
Польський досвід українським аграріям	11

ДІЯЛЬНІСТЬ ЧЛЕНІВ НАСДСУ

Розвиток молочного бізнесу в Україні	12
Кооперативні елеватори	12

ЗМІСТ

ГРАНТИ, КОНКУРСИ, СТИПЕНДІЇ

- Єврокомісія оголосила конкурс проектів у сфері громадянського суспільства 13
- Стипендії Програми імені Фулбрайта у галузі науки і техніки для студентів та аспірантів 14

АКТУАЛЬНЕ

- Соціально-комерційний проект “Інтернет в кожне село” 14

ДОРАДЧА КООПЕРАТИВНА ШКОЛА НАСДСУ

- НАУКОВО-ПРАКТИЧНИЙ КОМЕНТАР ДО ЗАКОНУ УКРАЇНИ «ПРО СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКУ КООПЕРАЦІЮ» 16

- Р.Корінець.** Проблеми інформаційного забезпечення сільськогосподарських обслуговуючих кооперативів (за результатами опитування малих та середніх сільськогосподарських товаровиробників, представників органів влади) 22

- І.Рижик.** Особливості розвитку перших молочарських кооперативів 28
- Проект Закону про внесення змін до Податкового кодексу України (щодо вдосконалення оподаткування податком на додану вартість сільськогосподарської продукції, яка виробляється особистими селянськими господарствами та реалізується через сільськогосподарські обслуговуючі кооперативи) 36

ПРАВОВИЙ ПОРАДНИК

- Перелік поданих у 2014 році законопроектів в сфері аграрного сектору, що знаходяться на розгляді Комітету ВР України з питань аграрної політики і земельних відносин з підготовки яких Комітет визначено головним (станом на 27.04.2014 р.) 43
- Перелік законодавчих актів в сфері аграрного сектору та природокористування, зареєстрованих у ВР України за період з 17.04.2014р по 24.04.2014 р. 44
- Процедура безоплатного отримання земельної ділянки з земель державної та комунальної власності, а також державної реєстрації земельної ділянки і права власності на неї 45

ЦІНОВА ІНФОРМАЦІЯ

- Ціни на ринку живої худоби «Чародій» станом на 24 квітня 2014 року 51
- Ціна на оптових ринках України станом на 18 квітня 2014 року 52

- Національна асоціація сільськогосподарських дорадчих служб України/
National Association of Agricultural Advisory Services of Ukraine 55

АНОНСИ

Міжнародна агропромислова виставка «АГРО-2014»

4-7 червня 2014 відбудеться XXVI Міжнародна агропромислова виставка «АГРО-2014».

«АГРО» - найбільша агропромислова виставка СНГ і Східної Європи, найважливіший загальнодержавний захід в АПК України.

В рамках виставки:

Міжнародна спеціалізована виставка сільськогосподарської техніки, обладнання та запасних частин, зрошувального обладнання, засобів механізації сільгоспвиробництва, продовольчого машинобудування, обладнання для тваринництва, птахівництва, кормо виробництва **«ЕкспоАгроТех-2014»**

Міжнародна спеціалізована виставка автоматизації, управління, альтернативної енергетики, GPS і GIS технологій **«Hi-Tech АГРО-2014»**

Міжнародна спеціалізована виставка рослинних енергоресурсів **«Біопаливо-2014»**

Міжнародна спеціалізована виставка тваринництва та ветеринарної медицини **«ANIMAL` EX-2014»**

Міжнародна спеціалізована виставка **«Рослинництво і агрохімія-2014»**

Міжнародна спеціалізована виставка екологічно безпечних продуктів і технологій **«ORGANIC-2014»** та дегустаційне шоу **«СМАК ОРГАНІКУ»**

Міжнародна спеціалізована виставка конярства та кінного спорту **«ЕквіСвіт-2014»**

Міжнародна спеціалізована виставка рибного господарства та рибальства **«FISHEXPO-2014»**

Спеціалізована виставка виноробства **«СВІТ ВИНА-2014»**

Міжнародна спеціалізована виставка грибної індустрії **«ГРИБНИЦТВО-2014»**

АНОНСИ

П'ята Міжнародна конференція

«Розвиток органічного сектору в Центральній/Східній Європі та країнах Центральної Азії»

Дата проведення: 12-14 червня 2014 року.

Місце проведення: м. Київ,

Організатори конференції: Федерація органічного руху України та компанія Organic Services GmbH (Німеччина) за участі Міжнародної Федерації органічного сільськогосподарського руху (IFOAM).

Конференція організовується за підтримки Міністерства аграрної політики та продовольства України, Міністерства екології та природних ресурсів України, FAO, Європейської Комісії, UNEP, UNIDO, Biofach, Проекту USAID Агроінвест, Дослідного інституту органічного сільського господарства (FiBL), за фінансової підтримки Швейцарської Конфедерації.

Як і в попередні роки, конференція стане місцем для ділового спілкування, набуття знайомств з новими партнерами і налагодження торговельних зв'язків у регіоні. Це прекрасна можливість дізнатися про останні події в органічному світі, розрекламувати діяльність своєї компанії, а також підвищити її визнання у світі.

Під час заходу заплановано обговорення досвіду і проблем забезпечення безпеки та якості органічної продукції на всіх етапах її виробництва та реалізації з точки зору виробників, переробників і сертифікаторів. Робочі мови конференції – англійська та російська з одночасним перекладом.

4-й модуль АгроШколи УКАБ "Управління молочним бізнесом" - "Корми та кормовиробництво. Нормована годівля корів. Програми моделювання раціонів"

Асоціація «Український клуб аграрного бізнесу» (УКАБ) запрошує Вас взяти участь в четвертому модулі АгроШколи УКАБ «Управління молочним бізнесом», присвяченому питанням кормів та кормовиробництва, нормованій годівлі корів, програм моделювання раціонів.

4-й модуль відбудеться 22-23 травня 2014 року.

ДІЯЛЬНІСТЬ НАСДСУ

- Завершено дослідження **«Проблеми інформаційного забезпечення сільськогосподарських обслуговуючих кооперативів»** (за результатами опитування малих та середніх сільськогосподарських товаровиробників, представників органів влади)».
- Сторінка НАСДСУ в YouTube поповнилася новим **фільмом «Оптимальні технології заготівлі кормів»** (у 4-х частинах).
- **Потреба та можливості пошуку нових ринків збуту української сільськогосподарської продукції**

Такою була тема засідання Національного прес-клубу з аграрних та земельних питань, що пройшло 3 квітня 2014 року у інформаційному агентстві «Укрінформ». Спікерами прес-клубу стали Віталій САБЛУК, директор Департаменту економічного розвитку аграрного ринку Міністерства аграрної політики та продовольства України, Володимир ЛАПА, генеральний директор Українського клубу аграрного бізнесу, Іван ТОМИЧ, президент Союзу сільськогосподарських обслуговуючих кооперативів України, почесний президент Асоціації фермерів та приватних землевласників України, Геннадій НОВІКОВ, голова Аграрного союзу України, Микола ГРИЦЕНКО, керівник напрямку «Розвиток ринкової інфраструктури» Проєкту USAID «АгроІнвест».

У заході брав участь президент НАССУ Роман Корінець. Відеозапис цього засідання дивіться тут: <https://www.youtube.com/watch?v=ldR3QjHDLZ8>.

- **Засідання «круглого столу» «Галузеві Правила професійної етики як спосіб підвищення ефективності функціонування ринків»**

3 квітня 2014 року партнер Проєкту USAID АгроІнвест – Всеукраїнська громадська організація "Національна асоціація сільськогосподарських дорадчих служб України" (НАСДСУ) взяла участь в засіданні «круглого столу» на тему: «Галузеві Правила професійної етики як спосіб підвищення ефективності функціонування ринків».

«Галузеві правила професійної етики як спосіб підвищення ефективності функціонування ринків» під такою назвою відбулося засідання «за круглим столом», ініційоване комітетом підприємців агропромислового комплексу при ТПП України разом з Антимонопольним комітетом. Захід зібрав представників юридичних компаній, асоціацій та провідних підприємств харчової промисловості та агропромислового комплексу.

«Нині на порядку денному питання антикорупційної діяльності, дерегуляції економіки, виходу вітчизняних компаній на ринки європейських країн, заходи з розширення географії експорту. Для цього учасникам ринку необхідно дотримуватись прозорих правил гри. Наші зарубіжні партнери з країн Західної Європи працювали над цим десятиліттями, але у нас немає стільки часу – ми мусимо досягти поставлених цілей за рік-два. Тому ми всі повинні стати «економічними патріотами» і захищати законними методами інтереси кожного вітчизняного товаровиробника. Я упевнений, що Україна здатна здійснити величезний прорив та зайняти провідне місце на економічній мапі Європи та світу в цілому. Корупція робить нашу країну інвестиційно непривабливою, а бізнес неконкурентоздатним, неповоротким і надто складним. Якщо нам вдасться змінити ситуацію, це буде наша найбільша перемога», – наголосив президент ТПП України Геннадій Чижиков.

Єдина країна
Единая страна

ДІЯЛЬНІСТЬ НАСДСУ

«Проблема етичної поведінки на внутрішньому ринку набула актуальності через численні прояви недобросовісної конкуренції, що спричиняє збитки як самим компаніям так і економіці держави у цілому, породжуючи разом з тим корупцію та низку інших руйнівних процесів, - зазначив голова комітету підприємців АПК при ТПП України Олег Юхновський.

В. о. голови Антимонопольного комітету України Микола Бараш навів присутнім численні приклади проявів недобросовісної конкуренції в Україні: «Бізнес в наші дні зазнає втрат, які дорівнюють десяткам мільярдів доларів через підробку продукції, недотримання стандартів якості, свідомого введення споживачів в оману щодо продукції, інші прояви порушень звичайних для розвиненого світу правил ділової етики. Консолідація бізнесу, його ініціатив щодо дотримання культури підприємницької діяльності дасть змогу витіснити з ринку нечесних на руку ділків, вивільнити кошти і спрямувати їх на розвиток різних галузей економіки».

У засіданні брав участь директор департаменту з міжнародних зв'язків НАСДСУ Андрій Мітягін.

- **Президента НАСДСУ Романа Корінця обрано заступником голови Комісії з питань розвитку сільських територій**

3 квітня 2014 року відбулося засідання Комісії з питань розвитку сільських територій Громадської ради при Міністерстві аграрної політики та продовольства України. Голова Комісії 2012-13 років Світлана Прокопенко прозвітувала про роботу Комісії за цей період.

Члени Комісії представили інформацію про організації, які вони представляють, а також обрали її керівництво.

Керівником Комісії обрано директора Інститут сільського розвитку Світлану Прокопенко. Президента НАСДСУ Романа Корінця обрано заступником голови Комісії.

У засіданні Комісії брав участь голова Громадської ради Леонід Козаченко.

- **Засідання Комісії з питань розвитку аграрного та харчового ринків**

3 квітня 2014 року відбулося засідання Комісії з питань розвитку аграрного та харчового ринків Громадської ради при Міністерстві аграрної політики та продовольства України.

Звіт про роботу Комісії з питань розвитку аграрного ринку (так називалася Комісія до цього часу) зробив її голова Віктор Андрієвський, якого обрано керівником нової Комісії.

Національну асоціацію сільськогосподарських дорадчих служб України на засіданні Комісії представляв президент Асоціації Роман Корінець

У засіданні Комісії брав участь голова Громадської ради Леонід Козаченко.

ДІЯЛЬНІСТЬ НАСДСУ

• Робоча група з реформування системи управління АПК

3 квітня 2014 року відбулося засідання робочої групи з реформування системи управління АПК.

Президент НАСДСУ Роман Корінець виступив із пропозиціями щодо реформування системи управління АПК на засіданні однойменної робочої групи, що проходило у Інституті розвитку аграрних ринків. Членами робочої групи стали представники професійних організацій АПК.

• Всеукраїнський аграрний форум-2014

11 квітня 2014 року відбувся III Всеукраїнський аграрний форум, у якому взяли участь члени НАСДСУ.

Довідка:

Всеукраїнський аграрний форум є постійно діючою структурою, яка об'єднує профільні асоціації, товаровиробників та переробників сільськогосподарської продукції. Координаційна рада Форуму постійно аналізує ситуацію в агропромисловому комплексі та виносить найбільш актуальні питання на обговорення Всеукраїнського аграрного форуму з метою створення сприятливих умов для господарювання на селі.

• Семінар 1С від компанії «Впроваджувальний центр А4»

9 квітня Надія Матвієнко, бухгалтер НАСДСУ – партнера проекту USAID АгроІнвест - стала учасником Єдиного семінару 1С від компанії «Впроваджувальний центр А4».

Семінар було присвячено останнім змінам у податковому законодавстві України та відображенню цих змін у бухгалтерському обліку.

• Круглий стіл "Сівозміна в Законі і на полі: як гарантувати права та обов'язки сільгоспвиробників?"

16 квітня, о 10.00 у прес-центрі Українського національного інформаційного агентства Укрінформ (зал на 2 поверсі) відбулося засідання "круглого столу" на тему: "Сівозміна в законі і на полі: як гарантувати права та обов'язки сільгоспвиробників?", у якому брав участь президент НАСДСУ Роман Корінець.

Організатор - Український освітній центр реформ

• Науково-методологічний семінар «Методологічний аспект зовнішньоекономічної діяльності аграрного сектору в нових умовах міжнародної інтеграції України».

25 квітня 2014 року у Національному науковому центрі «Інститут аграрної економіки» (м. Київ, вул. Героїв Оборони, 10, 3-ій поверх, конференц-зала) відбувся науково-методологічний семінар «Методологічний аспект зовнішньоекономічної діяльності аграрного сектору в нових умовах міжнародної інтеграції України». Організатор – ННЦ «Інститут аграрної економіки».

Єдина Країна

Единая Страна

ДІЯЛЬНІСТЬ НАСДСУ

- **Засідання робочої групи з питання створення сприятливих умов для розвитку сімейних ферм**

23 квітня 2014 року у Міністерстві аграрної політики та продовольства України відбулось засідання робочої групи з питання створення сприятливих умов для розвитку сімейних ферм.

У роботі брав участь Роман Корінець, президент Національної асоціації сільськогосподарських дорадчих служб України,

Заплановано роботу з формування правового поля, сприятливого для становлення та розвитку сімейних фермерських господарств.

Сімейні фермерські господарства - шлях до насичення ринку якісними продуктами харчування

На радіостанції «Колос» записано радіопрограму «Сімейні фермерські господарства - шлях до насичення ринку якісними продуктами харчування»

У передачі знаного журналіста Миколи Довнича взяли участь:

- президент Національної асоціації сільськогосподарських дорадчих служб України Роман Корінець;
- директор Полтавської обласної сільськогосподарської дорадчої служби Світлана Андрієнко;
- директор Львівської аграрної дорадчої служби Іван Паньків.

Мова йшла про розвиток сімейних ферм, розвиток сільськогосподарської обслуговуючої кооперації, диверсифікацію сільськогосподарського виробництва.

Прослухати передачу можна завітавши на сайт НАСДСУ за посиланням <http://schedule.nrcu.gov.ua/grid/channel/period/item-listen-popup.html?periodItemID=435567>.

- **Аграрний сектор у програмах кандидатів на пост Президенти України**

Стаття з такою назвою (назва робоча) президента НАСДСУ вийде у найближчому числі журналу The Ukrainian Farmer.

- **Зустріч з представниками Агентства з управління водними та земельними ресурсами Міністерства економіки та сільського господарства Нідерландів**

Роман Корінець, президент Національної асоціації сільськогосподарських дорадчих служб України, NAAASU-holland 16 квітня 2014 року взяв участь у робочій зустрічі з представниками Агентства з управління водними та земельними ресурсами Міністерства економіки та сільського господарства Нідерландів (DLG). Обговорювалися питання підготовки плану подальших спільних дій.

ДІЯЛЬНІСТЬ НАДСУ

У зустрічі брали участь директор Департаменту Мінагрополітики Сергій Кадигроб, заступник директора Департаменту Людмила Ставнича, начальники відділів Ірина Кіріна та Світлана Павленко, Хенк Мун головний експерт, керівник проекту «Угода про співробітництво з українськими установами з питань розвитку сільських територій, земельної реформи, управління водними та земельними ресурсами включаючи залучення голландського та українського бізнесу», Віл'єміна ван Асселт, головний експерт та відповідальна за проекти співробітництва з Україною, Ольга Жовтоног, директор громадської організації «Прімавера».

Польський досвід українським аграріям

У журналі Запорізької торгово-промислової палати «Содружество» вийшла стаття президента НАДСУ Роман Корінця «Республіка Польща: ДОСВІД ПІДТРИМКИ ВИРОБНИЦТВА ТА ЕКСПОРТУ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОЇ ПРОДУКЦІЇ».

ХВАТИТ ДЕЛИТЬ УКРАИНУ
Я ЛЮБЛЮ ЇЇ ТАКОЮ, ЯКОЮ ОНА ЄСТЬ!

ДІЯЛЬНІСТЬ ЧЛЕНІВ НАСДСУ

Розвиток молочного бізнесу в Україні

14 квітня 2014 року у Львівській обласній державній адміністрації відбулося офіційне підписання меморандуму про взаємопорозуміння щодо Проекту Уряду Канади «Розвиток молочного бізнесу в Україні».

Від Львівщини документ підписала голова Львівської облдержадміністрації Ірина Сех, а від канадського виконавця Проекту СОКОДЕВІ менеджер Каміл Коте.

Виконавцем Проекту на Львівщині буде Львівська аграрна дорадча служба та Львівське обласне об'єднання обслуговуючих кооперативів «Рівноправність».

На урочистій церемонії були присутні Мартен Боріваш (Канада), Іван Паньків (директор БО ЛАДС), Віктор Тюшка (координатор Проекту), Микола Милипець (голова кооперативного об'єднання «Рівноправність», фермер), Ігор Петришин (директор ЛОООК «Рівноправність»), Ярослав Паньків здійснював переклад переговорів учасників.

Кооперативні елеватори

10-16 квітня 2014 року у Львівській аграрній дорадчій службі з візитом перебувають представники з партнерської організації СОКОДЕВІ (Канада) Каміл Коте і Мартен Боріваш.

В межах візиту 11 квітня відбулися зустрічі з членами кооперативу «Колос Агро» (Буський район), щодо можливості співпраці з канадським Проектом з розвитку потужностей для зберігання зерна.

Разом з канадськими фахівцями до львівських кооператорів завітали представники Дніпропетровської дорадчої служби директор Максим Максимов та Сергій Курдицький.

ГРАНТИ, КОНКУРСИ, СТИПЕНДІЇ

Єврокомісія оголосила конкурс проектів у сфері громадянського суспільства

Європейська Комісія оголосила конкурс проектів у рамках Інструменту з підтримки громадянського суспільства в Україні.

Загальна мета конкурсу – сприяти розвитку інклюзивного суспільства в Україні та суспільства, до якого дослухається влада. Цього планується досягти, зокрема, за допомогою зміцнення спроможностей громадянського суспільства сприяти національним реформам і демократичним змінам – особливо тим, що стосуються підвищення підзвітності державного сектору.

Конкретними цілями конкурсу є:

- Зміцнення спроможностей організацій громадянського суспільства сприяти реформам і підвищенню підзвітності державного сектору;
- Сприяння рівній і прозорій участі та партнерству між представниками громадянського суспільства і владою (національною і регіональною);
- Підтримка демократичних змін. Цього планується досягти, зокрема, за допомогою: нових громадянських ініціатив; ініціатив у сфері медіа та сприяння доступу до інформації; зміцнення спроможностей організацій громадянського суспільства представляти свої цільові групи та використовувати механізми зворотнього зв'язку; культури як інструменту розвитку демократичних цінностей та мобілізації громади; молодіжних ініціатив, що мають на меті стимулювати громадянську активність і розвиток демократичних цінностей.

Спочатку апліканти запрошуються до подання проектних заявок (Concept Notes). Лише після їхнього попереднього відбору аплікантам буде надана можливість підготувати повноцінну заявку (Full Application Form).

Останній термін подання проектних заявок (Concept Notes) – **3 червня**.

Проект повинен впроваджуватися в Україні.

Мінімальна тривалість проекту має становити 24 місяці, максимальна – 48 місяців.

Загальний бюджет конкурсу складає 2 млн. євро.

Мінімальний бюджет гранту, що може бути виділений у рамках конкурсу проектів, становить 500 тис. євро, максимальний – 1 млн. євро

ГРАНТИ, КОНКУРСИ, СТИПЕНДІЇ

Стипендії Програми імені Фулбрайта у галузі науки і техніки для студентів та аспірантів

Американо-українська освітня Програма імені Фулбрайта у галузі науки і техніки **Fulbright-STEP Program** уможливило навчання у магістратурі або ж проведення дисертаційного дослідження (однорічного) у провідних університетах США десятьом українським студентам старших курсів та аспірантам вищих навчальних закладів.

Кінцевий термін подання заявок – 16 травня 2014 року.

Пріоритетні напрями:

містопланування;
екологія (охорона довкілля);
інженерні науки;
нанотехнології (нанохімія, нанофізика, наноелектроніка тощо).

Умови гранту:

оплата навчання в університеті;
щомісячна стипендія;
медичне страхування
квиток в обидва боки.

Детально про Програму, перелік документів для участі у конкурсі та вимоги до їх оформлення, а також про перебіг конкурсного відбору на сторінці www.fulbright.org.ua

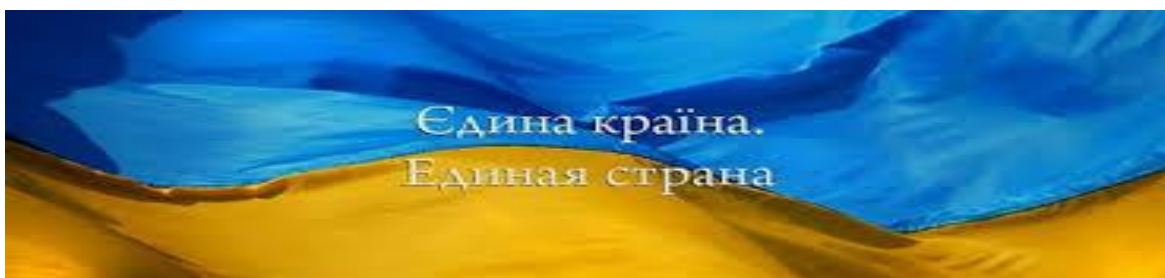
Контакти

Вероніка Алексанич
+380 44 287 07 77
valeksanych@iie.org

Соціально-комерційний проект “Інтернет в кожне село”

На сьогоднішній день ні для кого не секрет, що соціальною діяльністю на голому ентузіазмі займатися дуже складно. По-перше, не багато людей розуміють сенс і необхідність цієї діяльності. По-друге, у ініціативних груп і у громадських організацій часто не вистачає ресурсів для реалізації своїх благородних соціальних намірів, при цьому на одному волонтерстві далеко не заїхати. Бюджетних грошей ніколи і ні на що не вистачає, до того ж керівництво районних і обласних адміністрацій/рад занадто довго розгойдується в плані допомоги.

Члени нашої громадської організації “**Перлина Бугу**” (Миколаївська область) почали міркувати, яким би чином можна було б приносити людям користь і, тим самим, отримувати кошти для залучення персоналу задля більш продуктивної соціальної діяльності і розширення організації.

АКТУАЛЬНЕ

Члени нашої громадської організації **“Перлина Бугу”** (Миколаївська область) почали міркувати, яким би чином можна було б приносити людям користь і, тим самим, отримувати кошти для залучення персоналу задля більш продуктивної соціальної діяльності і розширення організації.

Була розроблена об’ємна концепція соціально-комерційного проекту **“Інтернет в кожне село”**. Цей проект в цілому спрямований саме на сільський сектор і дозволить з одного боку забезпечити сільських жителів недорогим, швидкісним, безлімітним доступом до мережі Інтернет. При цьому сільські школи, сільські ради та інші бюджетні установи будуть обслуговуватися безкоштовно. З іншого боку з’явиться незалежний автономний щомісячний прибуток, який буде служити серйозною опорою в розвитку кожної громадської організації і допоможе без особливих проблем розвивати інші напрямки соціальної діяльності. При цьому повною мірою буде оплачуватися праця персоналу, що безумовно буде добре стимулювати. Це при тому, що буде наповнятися податками місцевий бюджет.

Концепція зазначеного проекту передбачає комплексний підхід. Це взаємодія з:

Профільними державними установами. Такими, як Мінекономрозвитку України, Держагентство з інвестицій та управління національними проектами України, Держагентство з питань науки, інновацій та інформатизації України і т.д.;

Всеукраїнськими та міжнародними фінансовими компаніями і Фондами, які можуть надавати інвестиції або пільгове кредитування. Як правило, забезпеченням фінансування є держ. гарантії та інші інструменти. При цьому обсяги фінансування коливаються в рамках від 200 тис. Євро і до 500 млн. Євро.;

Середнім і великим бізнесом - підприємствами, які можуть надавати фінансову підтримку в рамках корпоративно-соціальної відповідальності;

Місцевими громадами.

Реалізувавши даний проект у себе в регіоні, кожна організація зможе щомісяця накопичувати кошти у розмірі \$ 4 000 - \$ 5 000 на 1000 абонентів (це, в середньому, 1 - 2 села), які можуть бути розподілені частково на оплату праці і частково на благодійні та соціальні цілі. І це при тому, що люди будуть сплачувати максимум 80-90 грн./місяць за 30-50 Мбіт/сек. До того ж специфіка волоконно-оптичних мереж полягає в тому, що у них велика пропускна здатність. Тобто, якщо через 2-3 роки людям знадобиться замість 50 Мбіт/сек - 200 Мбіт/сек то ніяких проблем не виникне. Аж до 10 Гбіт/сек і навіть вище. В багатьох селах/селищах України вже розташовано безліч сільських котеджів і “VIP зон”. І заможні мешканці цих садиб безсумнівно нададуть підтримку. Концепція розроблялася таким чином, що можна буде підключати навіть самі віддалені від районних/областних центрів та малочисельні села/селища.

Ми вже встановлюємо зв’язок і проводимо консультації з установами, які фінансують подібні інвестпроекти і є результати. Кожна організація у своїй “сільській зоні обслуговування” може реалізувати цей проект. Все, що необхідно - це згуртуватись всім разом і спільно закликати як місцеві, так і центральні органи влади піти нам на зустріч. Також потрібно спільно підготувати зведений інвестиційний проект разом з інвестиційною пропозицією задля налаштування взаємодії з Мінекономрозвитку України. І справа не стосується “випрошування” грошей з бюджету. Є цілком законні державні механізми, які сприяють вирішенню таких питань на досить глобальному рівні.

Члени нашої організації з задоволенням поділяться усіма “секретами” проекту і скоординують кожную організацію, яка побажає співпрацювати.

Тож просимо усіх зацікавлених активістів звертатися до нас.

Контакти

pearl.of.bug@gmail.com

+38 095 126 57 01

+38 093 673 34 21

ДОРАДЧА КООПЕРАТИВНА ШКОЛА НАСДСУ

КОЛОНКА З ПРОДОВЖЕННЯМ
(Початок у Віснику “Поради від Доради” №17)

**НАУКОВО-ПРАКТИЧНИЙ КОМЕНТАР ДО ЗАКОНУ УКРАЇНИ
«ПРО СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКУ КООПЕРАЦІЮ»**

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про сільськогосподарську кооперацію
від 17 липня 1997 р. N 469/97-ВР

Зі змінами й доповненнями, внесеними Законами України від 2 листопада 2000 р. N 2090-III, від 10 січня 2002 р. N 2921-III, від 7 лютого 2002 р. N 3047-III, від 15 травня 2003 р. N 762-IV, від 11 грудня 2003 р. N 1377-IV, від 29 червня 2004 р. N 1929-IV, від 23 вересня 2010 р. N 2555-VI, від 19 травня 2011 р. N 3384-VI, від 2 жовтня 2012 р. N 5412-VI, від 20 листопада 2012 р. N 5495-VI (Законом України від 20 листопада 2012 р. N 5495-VI. Цей Закон викладено у новій редакції)

Стаття 9. Особливості господарської діяльності сільськогосподарського обслуговуючого кооперативу.

1. Сільськогосподарські обслуговуючі кооперативи здійснюють обслуговування своїх членів — виробників сільськогосподарської продукції, не маючи на меті одержання прибутку, і є неприбутковими організаціями.

Неприбутковість діяльності сільськогосподарських обслуговуючих кооперативів визначається виходячи із сукупності таких ознак:

кооператив надає послуги тільки своїм членам;

члени кооперативу несуть відповідальність за виконання зобов'язань щодо їх участі у господарській діяльності кооперативу;

послуги надаються з метою зменшення витрат та/або збільшення доходів членів кооперативу.

У багатьох країнах кооперативи визнано неприбутковими організаціями (non profit organization) у зв'язку з їх особливою соціальною місією та унікальною економічною природою. Ця особливість полягає в тому, що кооперативи здійснюють господарську діяльність не маючи на меті отримання прибутку. Вони є формою взаємодопомоги населення. Метою діяльності кооперативів є надання послуг своїм членам, що дозволяє їм зменшити витрати або/та збільшити доходи від власного господарства. Члени кооперативу є одночасно їх власниками і клієнтами (користувачами послуг). Кооператив як господарюючий суб'єкт надає послуги не стороннім клієнтам, а членам-власникам. Тому метою кооперативу є саме надання послуг (за собівартістю), а не отримання прибутку від такого надання для подальшого розподілу його між власниками (як це є у суб'єктів підприємницької діяльності). Прагнення власників до отримання прибутку із себе як клієнтів було б нелогічним. Тому кооперативи прагнуть надавати послуги своїм членам за собівартістю.

ДОРАДЧА КООПЕРАТИВНА ШКОЛА НАСДСУ

Однак собівартість неможливо визначити наперед. Тому члени кооперативу для забезпечення його стабільного фінансового стану та формування резерву обігових коштів спільно приймають рішення про механізм фінансування його діяльності.

Джерелами такого фінансування є внески (вступні й пайові) та плата за послуги кооперативу. Розмір цієї плати (цін, розцінок кооперативу) має гарантовано забезпечити покриття витрат кооперативу. Тому кооператив встановлює плату за свої послуги «із запасом» для недопущення збитків. Звідси й виникає перевищення доходу над витратами кооперативу, що для будь-якого суб'єкта підприємництва правомірно вважається прибутком.

Однак у кооперативі ці кошти не можна вважати прибутком, тому що, з економічної точки зору, плата членами-власниками кооперативу за його послуги не може вважатися доходом, а є формою фінансування його діяльності власниками (авансування необхідних витрат). Це перевищення доходів над витратами в кооперативі є не метою діяльності, а наслідком неможливості точного попереднього встановлення плати за послуги на рівні собівартості.

Із цього приводу Конгрес Міжнародного кооперативного альянсу ще у 1969 р. рекомендував замінити термін «прибуток» на більш правильний для кооперативної діяльності «економічний результат». Проте ще точнішим є термін «фінансовий результат» діяльності кооперативу, що й зафіксовано у п. 4 ст. 9 Закону України «Про сільськогосподарську кооперацію».

Додатковим підтвердженням неприбуткової економічної природи кооперативу є повернення членам кооперативу різниці між доходами й витратами (фінансового результату) у формі кооперативних виплат пропорційно обсягам отриманих від кооперативу послуг. Слід звернути увагу, що, на перший погляд, це виглядає як розподіл прибутку. Однак це не є розподілом прибутку у класичному його розумінні. По-перше, ці кошти були отримані від власників кооперативу й розподіляються ними ж за спільним рішенням. По-друге, цей розподіл здійснюється не пропорційно вкладеному капіталу (паям), а відповідно до обсягів користування послугами кооперативу. Відтак, це фактично є повернення членам-клієнтам надлишково сплачених коштів за отримані послуги.

Цим неприбутковим економічним механізмом кооператив принципово відрізняється від різних організаційно-правових форм підприємницької діяльності. Тому в багатьох країнах кооперативи законодавчо віднесені до неприбуткових організацій.

В Україні у широкому розумінні неприбуткова організація (непідприємницька організація, некомерційна організація) — юридична особа, метою діяльності якої не є отримання прибутку для його наступного розподілу між учасниками цієї організації.

Сільськогосподарські обслуговуючі кооперативи за наявності в них об'єктів оподаткування сплачують до бюджетів податки і збори, визначені податковим законодавством України. *Неприбуткового статусу* вони набувають у випадку, коли в них відсутній такий об'єкт оподаткування, як прибуток, і вони внесені органами державної податкової служби до *Реєстру неприбуткових організацій та установ*.

ДОРАДЧА КООПЕРАТИВНА ШКОЛА НАСДСУ

Отже, хоча в цьому Законі зазначено неприбутковість кооперативів, вони повинні пройти процедуру внесення до Реєстру неприбуткових організацій.

При включенні неприбуткової установи та організації до бази Реєстру їй за кодом з Єдиного державного реєстру підприємств та організацій України (ЄДРПОУ) присвоюється ознака неприбутковості установи чи організації.

При визначенні структури ознаки неприбуткових установ та організацій необхідно керуватися такими нормативно-правовими актами: Конституцією України, Бюджетним кодексом України, Податковим кодексом України, законами України, що регулюють діяльність відповідної неприбуткової установи та організації тощо.

Присвоєння установам та організаціям ознаки неприбутковості здійснюють державні податкові інспекції у районах, містах (окрім Києва та Севастополя), міжрайонні, а також об'єднані та спеціалізовані державні податкові інспекції відповідно до структури ознаки неприбутковості.

Статтею 157 Податкового Кодексу визначаються умови оподаткування неприбуткових установ та організацій, а також надається їх перелік.

До неприбуткових Кодекс відносить ті установи та організації, які внесено до Реєстру неприбуткових організацій та установ (частина 1 ст. 157 ПК).

Хоча сільськогосподарські обслуговуючі кооперативи *окремим рядком* не включено до переліку неприбуткових установ та організацій, як у Податковому кодексі України, так і в Положенні про Реєстр неприбуткових установ та організацій, затвердженому наказом Державної податкової адміністрації України від 24.01.2013 № 37 (zareestrovano v Ministerstvi yustitsii Ukraini 14 lyutogo 2011 r. za № 267/22799), однак такі кооперативи отримують статус неприбуткової організації відповідно до ознаки 0011: (0011) — *інші, ніж визначені в підпункті «б» пункту 157.1 ст. 157 розділу III Кодексу, юридичні особи, діяльність яких не передбачає отримання прибутку згідно з нормами відповідних законів (підпункт «г» пункту 157.1 ст. 157 розділу III Кодексу).*

Стимулююча функція податків створює орієнтири для розвитку або згортання виробництва, діяльності, адресну спрямованість такого інституту, як неприбутковість сільськогосподарських обслуговуючих кооперативів, і може за існування інших сприятливих умов суттєво й позитивно вплинути на їхній розвиток.

2. Сільськогосподарські обслуговуючі кооперативи не є власниками сільськогосподарської продукції, що вироблена, вирощена, відгодована, виловлена або зібрана (заготовлена) його членами — виробниками сільськогосподарської продукції. Власниками сільськогосподарської продукції, яка заготовляється, переробляється, постачається, збувається (продається) таким кооперативом, є його члени.

Кооператив *не купує продукцію своїх членів, а реалізує її від їхнього імені*, в окремих випадках сплачуючи члену кооперативу аванс у формі попередньо встановленої ціни. Продукція, що передається членом кооперативу, залишається його власністю. У випадку включення кооперативу до сфери послуг зберігання та переробки неприбутковість останнього забезпечує давальницька схема руху товарів, оскільки передача продукції не веде до зміни власника.

Отже, надходження, одержані сільськогосподарським обслуговуючим кооперативом від збуту (продажу) продукції за дорученням своїх членів не є його доходами, вони тільки зменшують витрати та/або збільшують доходи членів кооперативу.

Член сільськогосподарського обслуговуючого кооперативу залишається власником своєї продукції аж до її реалізації.

Сільськогосподарський обслуговуючий кооператив також *не продає членам засоби виробництва, а закуповує їх від їх імені* за поданими ними заявками та за їхній рахунок. За ці послуги кооператив отримує плату від своїх членів, що може вноситися також заздалегідь — повністю чи частково. Ця плата включається до доходу кооперативу.

ДОРАДЧА КООПЕРАТИВНА ШКОЛА НАСДСУ

3. Сільськогосподарський обслуговуючий кооператив може мати у власності майно, відокремлене від майна своїх членів.

Право власності на землю та право користування земельною ділянкою набуваються сільськогосподарським обслуговуючим кооперативом відповідно до Земельного кодексу України та зберігаються за ним у разі входження до складу кооперативного об'єднання.

Тлумачення вищезазначених норм полягає в чіткому розумінні правового режиму активів сільськогосподарського обслуговуючого кооперативу взагалі, а також майна й паїв зокрема.

Законодавець чітко відмежовує право власності на:

- 1) сільськогосподарську продукцію, що вироблена, вирощена, відгодована, виловлена або зібрана (заготовлена) його членами – виробниками сільськогосподарської продукції (*див. коментар до п. 2 цієї статті*);
- 2) майно, відокремлене від майна своїх членів;
- 3) паї членів кооперативу;
- 4) земельну ділянку.

Розглянемо окремо кожну правову категорію.

Згідно зі статтею 139 Господарського кодексу України, майном є сукупність речей та інших цінностей (включаючи нематеріальні активи), які мають вартісне визначення, виробляються чи використовуються у діяльності суб'єктів господарювання та відображаються в їх балансі або враховуються в інших передбачених законом формах обліку майна цих суб'єктів.

Відповідно до ст. 19 Закону України «Про кооперацію», джерелами формування майна кооперативу є:

- вступні, членські та цільові внески його членів, паї та додаткові паї;
- майно, добровільно передане кооперативу його членами;
- кошти, що надходять від провадження господарської діяльності;
- кошти, що надходять від створених кооперативом підприємств, установ, організацій;
- грошові та майнові пожертвування, благодійні внески, гранти, безоплатна технічна допомога юридичних і фізичних осіб, у тому числі іноземних;
- інші надходження, не заборонені законодавством.

Кооператив є власником будівель, споруд, грошових і майнових внесків його членів, виготовленої продукції, доходів, одержаних від її реалізації та провадження іншої передбаченої статутом діяльності, а також іншого майна, придбаного на підставах, не заборонених законом. Володіння, користування та розпорядження майном кооперативу здійснюють органи управління кооперативу відповідно до їх компетенції, визначеної статутом кооперативу (ст. 19 Закону України «Про кооперацію»).

Сільськогосподарський обслуговуючий кооператив у порядку, передбаченому його статутом, формує пайовий фонд, який складається із пайових внесків членів кооперативу і є одним із джерел формування майна кооперативу. Паї є персоніфікованими й у сумі визначають загальну частку кожного члена у майні кооперативу.

У разі виходу або виключення із кооперативу фізична чи юридична особа має право на одержання своєї загальної частки натурою, грошми або (за бажанням) цінними паперами відповідно до їхньої вартості на момент виходу. Право власності членів кооперативу — фізичних осіб на свою загальну частку є спадковим, тобто успадковується. Отже, *пай є приватною власністю члена кооперативу*.

ДОРАДЧА КООПЕРАТИВНА ШКОЛА НАСДСУ

Кооператив відповіданий за своїми зобов'язаннями за все майном, що належить йому. Члени кооперативу відповідають за зобов'язаннями кооперативу тільки в межах свого пайового внеску. Земля кооперативу складається із земельних ділянок, наданих йому в оренду або придбаних ним у власність. Кооперативи купують земельні ділянки відповідно до Земельного кодексу України. Окрім того, відповідно до ст. 27 Земельного кодексу, сільськогосподарські підприємства, установи та організації, особисті селянські та фермерські господарства, які об'єднуються в асоціації та інші організаційно-правові форми, зберігають право на свої земельні ділянки, якщо інше не передбачено договором».

4. Дохід сільськогосподарського обслуговуючого кооперативу може формуватися за рахунок:

надходжень від його членів у вигляді оплати за надані послуги у процесі виробництва, заготівлі, переробки, постачання сільськогосподарської продукції;

коштів або майна, які надходять у вигляді пасивних доходів;

субсидій (дотацій), одержаних із державного та/або місцевих бюджетів для підтримки сільськогосподарських обслуговуючих кооперативів, державних цільових фондів або в межах технічної чи благодійної, у тому числі гуманітарної, допомоги;

інших не заборонених законом надходжень.

У цій частині Закону перелічені джерела формування доходу сільськогосподарського обслуговуючого кооперативу. Слід звернути увагу на те, що цей перелік не є вичерпним, оскільки існує норма про можливість «інших не заборонених законом надходжень».

Надходження, одержані сільськогосподарським обслуговуючим кооперативом від збуту (продажу) сільськогосподарської продукції за дорученням членів цього кооперативу, не є його доходами.

Див. коментар до п. 2 цієї статті.

Фінансовим результатом господарської діяльності (чистим доходом) кооперативу є різниця між доходами кооперативу від господарської діяльності та витратами на її провадження.

Поняття «фінансовий результат господарської діяльності кооперативу» використовується лише у Законі України «Про сільськогосподарську кооперацію». Тут це поняття представлено як синонім поняття «чистий дохід».

Поняття «чистий дохід» має чимало трактувань. Чистий дохід часто визначають як прибуток суб'єкта підприємницької діяльності. Однак сільськогосподарський обслуговуючий кооператив не має на меті отримання прибутку, тому ці поняття близькі, але не тотожні.

Якщо кооператив веде господарську діяльність неефективно, то замість чистого доходу може отримати чисті збитки (коли витрати перевищують доходи). При неспроможності долати загальну збитковість протягом тривалого часу кооператив банкрутує.

ДОРАДЧА КООПЕРАТИВНА ШКОЛА НАСДСУ

5. Після виконання зобов'язань сільськогосподарського обслуговуючого кооперативу та відшкодування збитків за минулі періоди залишок фінансового результату господарської діяльності кооперативу розподіляється загальними зборами у вигляді відрахувань до фондів кооперативу, кооперативних виплат його членам і нарахувань на паї членам кооперативу, у тому числі асоційованим.

Норма цього Закону практично дублює статтю 25 Закону України «Про кооперацію» і встановлює, що дохід кооперативу формується з надходжень від господарської діяльності після покриття матеріальних і прирівняних до них витрат і витрат на оплату праці найманих працівників. При цьому дохід розподіляється на:

сплату податків і зборів (обов'язкових платежів) до відповідних бюджетів;
погашення кредитів;

покриття збитків;

проведення відрахувань до фондів кооперативу;

кооперативні виплати;

виплати на паї.

У цій частині Закону України «Про сільськогосподарську кооперацію» уточнюється, що залишок фінансового результату господарської діяльності кооперативу розподіляється загальними зборами.

Це положення відображає специфіку сільськогосподарських обслуговуючих кооперативів у порівнянні з іншими.

Наприклад, статтею 26 Закону України «Про кооперацію» передбачено, що кооперативні виплати *розподіляються у порядку, визначеному рішенням вищого органу управління кооперативу*. Тут же наголошується, що ця норма не поширюється на сільськогосподарські обслуговуючі кооперативи.

У коментованій частині Закону України «Про сільськогосподарську кооперацію» йдеться про те, що *залишок фінансового результату господарської діяльності кооперативу розподіляється загальними зборами у вигляді ... кооперативних виплат його членам*.

Таким чином, для того, щоб розподілити кооперативні виплати у сільськогосподарському обслуговуючому кооперативі обов'язково потрібно робити це на загальних зборах. В інших кооперативах достатньо один раз затвердити зборами порядок розподілу доходу.

**Продовження НАУКОВО-ПРАКТИЧНОГО КОМЕНТАРЯ ДО ЗАКОНУ УКРАЇНИ
«ПРО СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКУ КООПЕРАЦІЮ» ВИ ЗМОЖЕТЕ ПОБАЧИТИ
У НАСТУПНОМУ НОМЕРІ ВІСНИКА!**

ДОРАДЧА КООПЕРАТИВНА ШКОЛА НАСДСУ

Роман Корінець,
президент НАСДСУ

Проблеми інформаційного забезпечення сільськогосподарських обслуговуючих кооперативів (за результатами опитування малих та середніх сільськогосподарських товаровиробників, представників органів влади)

Дослідження здійснено в рамках реалізації проекту «Зміцнення спроможності Національної асоціації сільськогосподарських дорадчих служб України у сфері розвитку сільськогосподарської обслуговуючої кооперації» № AGRO-GA13-1B-10/4,

Це дослідження проводилося ВГО «Національна асоціація сільськогосподарських дорадчих служб України» з метою виявлення проблем інформаційного забезпечення сільськогосподарських обслуговуючих кооперативів, їх членів чи потенційних членів таких кооперативів.

Матеріали для дослідження збиралися шляхом анкетування. Учасниками дослідження стали як члени СОК, так і потенційні їхні учасники – сільські мешканці, фермери, підприємці, керівники та працівники сільськогосподарських підприємств, а також особи, чий вплив на розвиток СОК міг би бути значним – чиновники, науковці, студенти аграрних навчальних закладів.

Загалом, було оброблено 500 анкет, заповнених учасниками з різних регіонів країни.

Далі наводимо окремі загальні результати відповідей на запитання анкети.

Більше половини учасників дослідження є у віці від 36 до 55 років. Учасники у такому віці мають достатньо життєвого досвіду для осмисленого розуміння суті та змісту кооперації, можуть мати власний бізнес або бути зацікавлені у його створенні та мають вікову перспективу для його розвитку.

Учасники різних вікових груп представлені більш-менш рівномірно.

У дослідженні брали участь 322 особи чоловічої статі та 178 – жіночої. Це приблизно відповідає структурі зайнятості жінок у сільському господарстві.

Якщо виходити із завдань сільськогосподарської обслуговуючої кооперації, то кожна припустити, що фермери, члени ОСГ, приватні підприємці-фізичні особи, керівники (працівники) сільськогосподарських підприємств найбільше зацікавлені у її розвитку. Їхня частка складає 32,4% відсотка від загальної кількості учасників опитування.

Частка представників місцевих органів влади, чия зацікавленість у такій кооперації мала б бути не менш великою, ніж у попередньої групи, складає – 26,8%.

Важливою групою для дослідження є студенти сільськогосподарських вищих навчальних закладів (16,60%), з якими можна пов'язувати майбутнє сільськогосподарської кооперації.

ДОРАДЧА КООПЕРАТИВНА ШКОЛА НАСДСУ

Сільські медики, вчителі, водії, продавці, які, як правило, є членами ОСГ, теж є важливими для розвитку кооперації на селі.

У опитуванні також брали участь представники громадських організацій, не-сільськогосподарського бізнесу, дорадники, які віднесені до категорії «Інша відповідь».

5,8% учасників опитування – це аграрні науковці (дослідники та викладачі).

Нам не вдалося зафіксувати достовірний розподіл учасників за регіонами, оскільки опитування проводилося анонімно.

Таким чином, опитуванням охоплені різні категорії населення з різних регіонів, що дозволяє отримати відносно достовірну картину інформаційного забезпечення сільськогосподарської обслуговуючої кооперації.

Застереження: це дослідження не є строго науковим і проводилося виключно для реалізації практичного завдання - формування Дорадчої кооперативної школи.

Оцінка роботи з надання інформації у населених пунктах стосовно сільськогосподарську обслуговуючу кооперацію.

На запитання «Як Ви оцінюєте роботу з надання інформації в Вашому населеному пункті стосовно сільськогосподарської обслуговуючої кооперації» відповіді розподілилися наступним чином.

Оцінка інформаційної роботи

Відмінно	Добре	Задовільно	Я нічого не знаю про таку роз'яснювальну роботу
22	222	161	95
4,4%	44,4%	32,2%	19%

Майже половина учасників дослідження (48,8%) оцінили роботу з надання інформації в їхньому населеному пункті стосовно сільськогосподарської обслуговуючої кооперації на добре та відмінно. Таку високу оцінку ми пояснюємо тим, що дослідження проводилося у тих населених пунктах, де вже досить тривалий час працюють сільськогосподарські обслуговуючі кооперативи. І, як правило, інформаційна робота проводиться проектами міжнародної технічної допомоги чи такими організаціями як МБО «Добробут громад».

Занепокоєння викликає інше: кожен 5 учасник опитування нічого не чув про подібну роботу, а кожен третій не дуже високої думки про неї. Ми робимо такий висновок на підставі того, що оцінка «незадовільно» не була передбачена опитуванням.

ДОРАДЧА КООПЕРАТИВНА ШКОЛА НАСДСУ

Оцінка рівня власної поінформованості учасниками опитування

На запитання «Оцініть рівень Вашої поінформованості стосовно СОК» учасники опитування відповіли наступним чином.

Відповіді на це запитання «Оцініть рівень Вашої поінформованості стосовно СОК» у відсотках майже ідентичні до відповідей на попереднє запитання. На «відмінно» і «добре» оцінили свої знання 48,8% опитаних. Точно так у попередньому запитанні учасники опитування оцінили якість інформаційної роботи.

При цьому частина учасників, що оцінили свої знання як незадовільні

Для цього запитання, на відміну від попереднього, ми також ввели оцінку «незадовільно» - 8,8% учасників опитування поставили собі таку оцінку.

Хочемо звернути увагу на те, що 16,4% не можуть оцінити власну компетентність у сфері СОК.

Порівняння рівня поінформованості учасників опитування та односельчан опитаних.

Ми помітили у процесі обробки результатів опитування таку особливість: більшість опитаних краще оцінюють власні знання про СОК, ніж знання іншої частини населення.

Рівень підтримки кооперації.

На запитання «Чи підтримуєте Ви розвиток кооперативного руху в Україні?» відповіді розподілилися наступним чином:

Так – 408

Ні – 25

Важко відповісти – 67.

Хоча більшість учасників опитування підтримує ідею розвитку кооперації, водночас не варто закривати очі на те, що є 5% противників кооперації, а ще 13,4% не визначилися у своєму ставленні до кооперації. Ця проблема потребує більш глибокого дослідження.

i

ДОРАДЧА КООПЕРАТИВНА ШКОЛА НАСДСУ

Активісти, аутсайтери просвітництва та очікування

Оцінка активності у кооперативному просвітництві

	Органи влади	Громадські організації	ЗМІ	Підприємства	Наукові заклади	Проекти міжнародної технічної допомоги	Інше	Важко відповісти	Сільськогосподарські дорадчі служби
На Вашу думку, хто найбільш активно, в наш час, займається просвітницькою роботою серед сільського населення, навчає основам СОК	105	100	56	23	115	61	11	73	118
Місце у розподілі	3	4	7	8	2	6	9	5	1
На Вашу думку, хто, в першу чергу, повинен організовувати інформаційно-просвітницьку роботу серед сільського населення, навчати основам СОК	198	82	68	19	96	40	8	26	164
Місце у розподілі	1	4	5	8	3	6	9	7	2

Більшість учасників опитування сьогодні вважає сільськогосподарські дорадчі служби лідерами просвітницької роботи серед сільського населення у сфері СОК. Далі з - невеликим відривом – йдуть наукові заклади, органи влади та громадські організації.

Здивування викликало те, що проекти міжнародної технічної допомоги, на думку учасників опитування, не є важливими гравцями у цій сфері, але не лідерами. Це розходиться, на наш погляд, з реальністю, оскільки, за нашою інформацією, органи влади – як і наукові заклади - дуже мало і часто формально займаються такою роботою, а громадські організації, знову ж «як правило» здійснюють таку роботу за підтримки саме проектів міжнародної технічної допомоги.

Слід звернути увагу на те, що учасники опитування очікують більшої активності в частині просвітництва саме від органів влади. А також від сільськогосподарських дорадчих служб. Саме вони та наукові заклади, вважають опитані, повинні стати основними гравцями у сільській кооперації.

Цікаво, що ЗМІ ще не стали «рупором» сільськогосподарської обслуговуючої кооперації. І з цього треба зробити відповідні висновки. Можливо, нарізла потреба у створенні спеціалізованого видання, розрахованого на широкі верстви сільського населення.

А поки що семінари та тренінги є основним джерелом інформації про СОК.

ДОРАДЧА КООПЕРАТИВНА ШКОЛА НАСДСУ

Ще одним важливим джерелом інформації є Інтернет. Однак він не завжди доступний сільським жителям. Дещо менше значення відіграють газети і журнали, можливо тому, що сільське населення практично їх не передплачує. Недоступними вони є часто й для сільських бібліотек.

Інші джерела інформації практично не відіграють якоїсь важливої ролі для кооперації.

Фактори, що стримують розвиток СОК

Недостатня державна підтримка з боку держави та погане законодавство найбільше обмежують створення нових та розвиток вже існуючих кооперативів. Такою є думка учасників опитування. Відповідно 1 і 2 місце у ранжуванні таких факторів.

Водночас, «інформаційна складова» має надзвичайно важливе значення для СОК:

Люди не розуміють, що таке кооперація.

Селяни бояться колективних форм організації праці.

Відсутність підготовлених фахівців з кооперації.

Усі ці фактори є наслідком недостатньої інформаційної та навчальної роботи у цій сфері.

Оцінка перспектив розвитку СОК

Тільки 7% учасників опитування є переконаними оптимістами, які вважають, що маємо якнайкращі умови для кооперативів і найкращі перспективи.

Стриманий оптимізм (перспективи добрі, але умови погані) демонструють 56% опитаних.

Отже, більшість учасників вважає за необхідне поліпшувати умови для розвитку кооперації. Такі поліпшення, зважаючи на відповіді на попереднє запитання, мають стосуватися підтримки з боку держави та законодавства.

Водночас, 29,2% опитаних важко оцінити такі перспективи. Ще 6,8% взагалі не бачать перспектив для СОК. І це тривожно: кожен третій з опитаних обережно чи негативно ставиться до СОК.

Оцінка рівня організованості кооперативного руху.

Запитанням «Чи ви є членом СУСОКУ?» ми ставили собі за мету оцінити рівень організованості кооперативного руху.

На жаль, кожному третьому опитуваному не відомий Союз учасників сільськогосподарських обслуговуючих кооперативів.

Тільки 7,8% відсотка заявили, що є членами СУСОКУ.

Це є свідченням необхідності формування центру з координації кооперативного руху на селі, зміцнення СУСКУ.

ДОРАДЧА КООПЕРАТИВНА ШКОЛА НАСДСУ

Найважливіше питання

У анкеті був такий пункт: *Назвіть одне найважливіше питання, яке є для Вас найбільш незрозумілим і яке б Ви хотіли вивчити більш ґрунтовно на курсах, семінарах.* Його мета – виявити найактуальніші питання для їхнього включення до програми тренінгів Дорадчої кооперативної школи (ДКШ) НАСДСУ.

204 із 500 учасників опитування не могли дати відповіді на це запитання. Це може бути свідченням відсутності глибокого знання предмету.

Що б хотіли вивчати люди – про це у наступному номері нашого Вісника.

ДОРАДЧА КООПЕРАТИВНА ШКОЛА НАСДСУ

Ірина Рижик,

Особливості розвитку перших молочарських кооперативів

Кооперативний рух, що набув нині широкого розвитку у більшості країнах світу, бере свій початок в Англії, де в 1844 р. у м. Рочдель було організовано перше споживче товариство, яке організували 28 робітників ткацької фабрики. Успіх рочдельського споживчого товариства сприяв поширенню кооперативної ідеї не тільки в Англії, й в інших країнах Європи. Так, у Німеччині з ініціативи Фрідріха Вільгельма Райффайзена та Германа Шульце-Деліча у середині XIX ст. зародилася кредитна кооперація. А з кінця століття тут відбувався процес бурхливого розвитку сільськогосподарської кооперації в усіх галузях.

До 15 липня 1907 р. у Німеччині нараховувалось 20973 сільськогосподарських кооперативних товариств. Вони складали 79% від усієї кількості кооперативів. Особливістю більшості німецьких сільськогосподарських збутових товариств є те, що у них збуту передувала переробка сировини. Це було викликано тим, що у віддалених від міст районах продати за вигідною ціною молоко було досить складно, а перевозити його на великі відстані неможливо, оскільки воно швидко псувалося. Але й поблизу міст, щоб отримати за молоко гарну ціну (укрупнена партія сільгоспсировини на ринку традиційно коштує дорожче), сільські господарі об'єднувалися навколо товариства. Це створювало кооперованим сільгоспвиробникам можливість відправляти у місто молоко та молокопродукцію великими партіями і знаходити постійного покупця.

Щодо переробки молока слід зазначити, що у Німеччині активно розвивались спеціалізовані кооперативні товариства, що займалися переважно виробництвом сиру і масла. Вигоди від товариської переробки полягають у нижчезазначеному. Передусім, у товариствах, дякуючи прогресивним технологіям, з однієї й тієї ж кількості молока могли отримати більше масла, ніж при виробництві у окремому приватному господарстві. Переробка молока кооперативам обходилася дешевше, тому що витрати при такій переробці є, як правило, значно меншими. Крім того, «товариський» (з боку членів кооперативу) контроль стимулював уважніше ставлення щодо утримання худоби та дбайливіший догляд за нею, з метою отримання молока у більшій кількості та кращої якості.

Що стосується молочарських товариств, то до 1 серпня 1907 р. їх кількість становила 1850. Більшість із цих товариств (60%) практикувала необмежену відповідальність членів за зобов'язаннями кооперативу. Кількість членів коливалась від 7 до 1044, складаючи у середньому 97 осіб. При цьому 124 товариства мали більше 250 членів. У середньому за день одне таке товариство формувало партію молока обсягом до 3,3 т. На початку XX ст. 1162 молочарських товариства Німеччини від збуту молока протягом року отримували понад 116,5 млн. марок або в середньому за один літр 8,3 пфен. (за приблизними підрахунками дорівнює близько 4 грн сучасної України). Лише протягом 1905 р. ними було продано більше 71 тис. т молока, близько 50 тис. т сиру, понад 55,5 тис. т масла, що разом складало майже 180 тис. т молочних продуктів.

ДОРАДЧА КООПЕРАТИВНА ШКОЛА НАСДСУ

Говорячи про окремі найбільш відомі німецькі молочарські кооперативи, що діяли на початку XX ст., передусім слід згадати Центральне молочне товариство, створене у 1900 р. у Берліні. У перші роки своєї діяльності воно несло великі збитки. Приватні посередники прагнули позбутися кооперативу-конкурента шляхом укладення прямих договорів з членами. У зв'язку з цим товариства йшли на «крайні заходи», що є актуальними і з позиції сучасної української практики. Так, при укладенні прямих договорів з торговцями на постачання молока члени зобов'язувалися продавати його не нижче цін, встановлених загальними зборами кооперативу. У випадку порушення цього правила вони сплачували штраф у розмірі 10 марок за кожні 10 літрів молока. Якщо молоко не вдавалося продати за визначеною ціною, то у такому випадку воно перероблялося на молочні продукти. На жаль в умовах жорсткої конкуренції названий кооператив проіснував недовго. Крім цього, однією з причин було те, що склад членів товариства був надзвичайно «різношерстий»: поряд з великими господарствами, до молочного кооперативу входили дрібні і середні селяни, інтереси яких часто не враховувались. На думку представників ліберальних і соціал-демократичних кіл берлінського суспільства названа кооперативна організація була ні чим іншим, як способом великих прусських аграріїв відкрити для себе нове джерело наживи. Проте названий факт є важливим для сучасних кооператорів, з метою недопущення подібної ситуації у ході формування членської бази кооперативу.

Але невдала діяльність Берлінського товариства скоріше була виключенням, ніж правилом. Молочарські кооперативи успішно розвивалися у інших містах Німеччини. Так, у 1900 р. було створене Центральне товариство у Гамбурзі. В 1912 р. до його складу входило 2832 особи, що утримували 28239 корів. Про успішність названого кооперативу свідчить той факт, що у травні 1912 р. його резервний капітал дорівнював 550 тис. марок. За 10 років діяльності Центрального товариства у Гамбурзі (з 1901 по 1910 рр.) його членами було реалізовано 633043 т молока, у тому числі у чистому вигляді 515871 т і 88938 т (14%) як молокопродукти. А за даними Імперського Союзу в 1911 р. 2045 молочними товариствами було реалізовано 243162,8 т молока, у тому числі свіжого продукту 200778 т і переробленого, у вигляді масла, 94792 т.

Позитивних результатів досягли й «баденські» (Баден-Вюртемберг – регіон Німеччини) молочні кооперативи. В 1912 р. до Баденського Союзу входило 53 маслоробних кооперативів і 9 приватних маслоробень. Навколо Союзу також об'єднувалися 50 спеціальних молочних кооперативів і 31 загальних (багатофункціональних) товариств, що займалися збутом продуктів сільського господарства, у тому числі і молока. Усіма названими кооперативами у 1910 р. було продано близько 4,6 тис. т молока (див. табл. 1.3). При цьому, суворий «товариський» контроль за якістю молока і дотримання правил гігієни при його переробці і збереженні – все це забезпечувало кооперативам велику конкурентну перевагу на ринку.

ДОРАДЧА КООПЕРАТИВНА ШКОЛА НАСДСУ

Таблиця 1.3

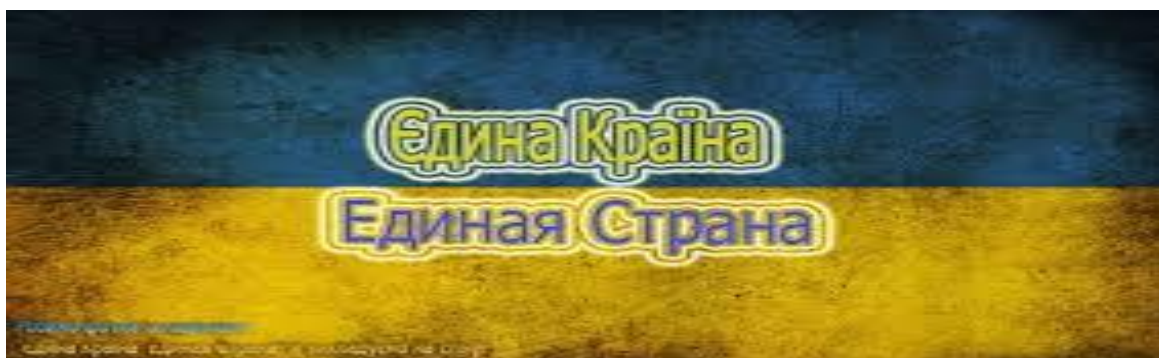
Кількість проданого молока баденськими товариствами за 1910 р. (у тонах)

Товариства	Кількість проданого молока	В середньому за сутки
Загальні (універсальні) сільськогосподарські збутові товариства (14 тов-в)	1146,1	3,1
Маслоробень (8 тов-в)	2089,8	5,6
Зі збуту свіжого молока	1408,6	3,9
Всього	4644,5	12,6

Продовжуючи загальну характеристику процесу становлення молочарської кооперації у країнах Західної Європи, слід охарактеризувати перші шведські товариства молочного напрямку у загальному контексті розвитку сільськогосподарської кооперації цієї країни. Зауважимо, що появу кооперативних організацій у аграрному секторі Швеції обумовили господарські проблеми численних дрібних і небагатих, але незалежних фермерських господарств. Вони виникли у результаті земельної реформи 1827 р., що передбачала скасування общинного землеволодіння, розподіл земель між селянами і примусове переселення 60 тис. селянських сімей у 1828 - 1870 рр., з метою подолання черезсмузжя і консолідації земельних наділів. Це створило необхідні умови для впровадження нових досягнень агротехніки.

З 1880 р. у Швеції почали організовуватися молочарські кооперативи, поширення яких було підтримане інтенсивною пропагандою уряду. Винахід сепаратора шведом Густавом де Лавалем у 1878 р. мав важливе значення для їх переходу на промислову основу. Результати були очевидними: у 1890 р. вже існувало 73 кооперативних молочарні (5% їх загальної кількості), в 1900 р. – 430 (25%), в 1910 р. – 550 (39%). Членство, й відповідно кількість переробленого молока і виробництво масла у молочарських кооперативах за період 1890-1910 рр. подвоїлися. У 1916 р. 80% товарного молока в Швеції надходило через систему фермерської кооперації.

У другій половині 80-х років XIX ст. виникли молочні кооперативи й у Франції. Важливий вплив на появу цих товариств мали технічні винаходи для молокопереробної галузі і криза виноробства. Ці два явища були тісно пов'язані між собою. Передусім слід згадати про те, що наприкінці 60-х рр. XIX ст. нашістья філоксери (невелика комаха, що вражає листя і кореневу систему винограду) привело до масового спустошення виноградників.

ДОРАДЧА КООПЕРАТИВНА ШКОЛА НАСДСУ

Першим наслідком кризи цього негативного явища було значне зменшення врожаїв винограду та виробництва вина. Оберігання виноградників від хвороб потребувало кращої обробки і постійного застосування різних хімічних засобів. У результаті відбулося значне збільшення витрат на ведення селянських господарств. Всі ці причини заставили багатьох, особливо дрібних власників знищувати виноградники і перейти до інших видів діяльності. Одним із них було розведення м'ясної та молочної худоби.

А до заснування молочарських кооперативів сільгоспвиробників стимулювало те, що у 1878 р. у Франції було впроваджено, винайдений у Данії, спосіб відділення вершків за допомогою сепаратора, після чого з'явилися перші приватні маслоробні. При цьому, дрібні сільськогосподарські товаровиробники були змушені переробляти молоко на масло у домашніх умовах і збувати його за низькими цінами. Альтернативою, яка могла реально змінити ситуацію на краще стали кооперативи.

Але створювані молочні товариства не набули широкого розповсюдження. Якщо річне виробництво масла оцінювалося в 300 мільйонів франків, то частка кооперативного виробництва складала не більше 10 млн франків, або лише 3%. При цьому середній прибуток одного члена товариства центральної частини Франції становив у рік 278 франків (у розрахунку на 1 корову) у рік, а в північній частині 371 франків 60 центів. Як і в інших країнах тогочасної Європи французькі молочні кооперативи оцінювали якість молока за вмістом жиру у ньому. У зв'язку з цим власники корів звертали значну увагу на їх вибір і способи годування. За час «філоксерної кризи», у департаментах (регіонах) вдалося з місцевих порід вивести справжні молочні раси, зі середнім річним надоєм 1,9-2 т від однієї корови. Це значно збільшило технологічний вихід масла. Замість 30-34 літрів молока для отримання 1 кілограму масла стало потрібно тільки 20-24.

В умовах тісного взаємозв'язку з англійським ринком та розвиненим кооперативним рухом Великої Британії, Данія стала класичною країною європейської сільськогосподарської споживчо-збутової кооперації. Специфіка датської кооперації визначалася, передусім, аграрним характером господарства країни, її спеціалізацією на експорті м'ясних та молочних продуктів. Починаючи з 80-х років XIX ст., через посилення конкуренції й засилля торговельних компаній, що скуповували аграрну продукцію та вивозили її за межі країни, селяни почали створювати кооперативи з переробки і вивозу сільськогосподарської продукції.

Перша маслоробня була створена Штилінгом Андерсеном у Данії в 1882 р. Лише у 1882 – 1890 рр. у цій країні виникло 1029 молочарень. У результаті, на початку XX ст., близько 90 % всього експортованого з країни масла належало селянським кооперативам, об'єднаним у «Датське кооперативне товариство». В 1898 р. у Данії нараховувалось всього 1547 молочних організацій, причому частка кооперативних складала 1013 – вдвічі більше, ніж частка приватновласницьких. Кооперативи забезпечували майже 30% імпорту кормів для худоби (близько 1200 кооперативів, об'єднаних у «Спілку датських кооперативів для закупівлі добрив», засновану 1901 р.) і майже 30% виробництва насіння («Спілка кооперативів для закупівлі та вирощування насіння», заснована 1901 р.).

ДОРАДЧА КООПЕРАТИВНА ШКОЛА НАСДСУ

При цьому важливо згадати, що у Данії був створений перший у Європі «Контрольний союз діяльності молочних кооперативів» (1895 р.). Потім такі союзи з'явилися і у Швеції, Норвегії, Німеччині, Фінляндії (див. табл. 1.4).

Таблиця 1.4

**Кількість «контрольних союзів» окремих західноєвропейських держав,
що діяли протягом 1895 - 1904 рр.**

Роки	Країни				
	Данія	Швеція	Норвегія	Німеччина	Фінляндія
1895	2	-	-	-	-
1896	15	-	-	-	-
1897	30	-	-	1	-
1898	88	1	1	2	-
1899	170	8	6	3	1
1900	219	28	19	4	1
1901	260	70	65	9	2
1902	307	136	107	18	5
1903	362	187	137	29	10
1904	390	278	160	63	20

У 1905 р. у Данії було приблизно 400 контрольних союзів, в 1909 р. – 500 з 11000 учасниками, яким належало 18% всіх корів країни, у розпорядженні цих союзів знаходилося приблизно 500 осіб «контроль-асистентів». В їхні обов'язки входило визначення відсотку жиру у молоці і продуктивності окремих тварин та надання рекомендацій щодо їх відгодівлі. Діяльність «контроль-асистента» не обмежувалася сферою годівлі, за його допомогою встановлювався правильний догляд за тваринами (покращення приміщення, чистота тварин, водопій тощо).

До 1913 р. в Данії функціонувало 1177 маслоробень. За цей рік обсяг збуту масла склав 43 млн. марок. При цьому, із всієї кількості корів не менше 85% належало сільгоспвиробникам-кооператорам. Із загального обсягу виробництва дацького масла на «кооперативного» припадало 86%.

Щодо Голландії, слід зауважити, що серед існуючих кооперативів молочарська кооперація займала тут провідне місце. Перший союз молочних кооперативів виник у 1893 р. В усій Голландії в 1895 р. було 210 молочарських кооперативів, а в 1908 р. – 683, з яких більша частина була з паровим машинним виробництвом, яке дедалі зміцнювало свої позиції. У 1906 р. на голландських кооперативних заводах було вироблено 28 млн. кілограмів масла, а в 1912 р. – 39026 т.

ДОРАДЧА КООПЕРАТИВНА ШКОЛА НАСДСУ

У 1890 р. виробники молока Голландії, як приватні, так і кооперативні, заснували асоціацію для заохочення молочної промисловості. Але інтереси кооперативів швидко розійшлися з інтересами приватних молочних підприємств. Кооперативи від'єдналися, і створили у 1900 р. свою Загальну нідерландську федерацію. Майже всі союзи, що функціонували у Голландії, входили до її складу. У 1912 р. діяло 6 таких союзів (див. табл. 1.5). Федерація контролювала разом з державою якість масла й сиру, і дуже підняла репутацію цих продуктів за кордоном.

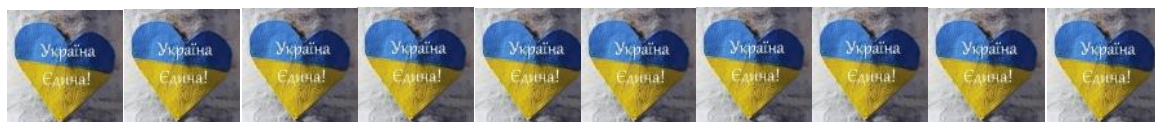
Таблиця 1.5

Загальні дані про провідні молочні кооперативні союзи Голландії станом на 1912 р.

Назва союзу	Кількість молочних товариств	Кількість переробленого молока у тонах
1	2	3
Фрисландський	82	369
Гельдерський	57	190
Південно-Нідерландський	183	135
Дрентський	25	41,9
Гронінгенський	24	47,5
Брабантський	13	31,3
Всього	384	814,7

Аналізуючи дані таблиці 1.5 маємо всі підстави говорити про формування у названій країні кооперативної системи. Союзи, що були важливою складовою названої системи на регіональному рівні всебічно сприяли організації нових і розвитку діючих кооперативів. Комплекс заходів, що здійснювали регіональні об'єднання кооперативів був спрямований на покращення якості продукції господарств членів первинних кооперативів; організацію ефективного фінансового контролю при закупівлі предметів, необхідних для виробництва молока та у процесі його збуту продажу продуктів; удосконалення статутів і правил внутрішньогосподарської діяльності, а також на дієвий юридичний захист інтересів молочних кооперативів.

З метою покращення молочних продуктів у більшості союзів регулярно влаштовувалась експертна оцінка сиру і масла. Її позитивні результати заохочувалися дирекцією шляхом надання майстрам грошових премій. Крім того, Загальна Федерація видавала сертифікати якості продуктів. З метою підготовки персоналу, при сприянні провінційних союзів, вона влаштовувала спеціальні курси. З 1908 р. Федерація запровадила кваліфікаційні іспити на звання маслороба, сировара. Протягом 1912 р. було видано 107 дипломів, які підтверджували ці звання. При цьому слід зауважити, що великі молочні союзи Голландії мали власних техніків, а Фрісландський – і свою лабораторію. Деякі союзи мали спеціальних службовців, які контролювали діяльність адміністрації кооперативних заводів, що належали товариствам-членам.

ДОРАДЧА КООПЕРАТИВНА ШКОЛА НАСДСУ

Передумовою зародження сільськогосподарської кооперації у Норвегії були перетворення у сільському господарстві, пов'язані з переходом від натурального до товарного способу виробництва. В 1913 р. кооперація широко застосовувалася у сфері виробництва, купівлі, продажу та споживання (див. табл. 1.6). Так, як виробництво молочних продуктів складало одну із найважливіших галузей сільського господарства Норвегії, однією з перших форм її кооперації були молочарські і сироварні товариства, що складала 55,6% від загальної кількості сільськогосподарських кооперативів країни.

Таблиця 1.6

Кількість сільськогосподарських кооперативів Норвегії станом на 1913 р.

Кооперативні товариства за спеціалізацією	Кількість товариств	Кількість товариств, які надали дані	Сума обороту (у кронах)
Молочарні та сироварні	660	660	26000000
Маслоробні	37	-	467900
Скотобійні	2	1	1814881
Закупівельні	5	5	9771143
Для вивозу :			
- масла	6	4	1443362
- яєць	31	22	298017
- лісу	73	43	2824430
Збутові	3	3	1210000
Споживчі	370	252	18544685
Всього	1187	990	62374298

За організацією своєї діяльності молочарські кооперативні товариства були подібними до кооперативів Данії. У 1914 р. у Норвегії існувало вже 660 таких товариств. Кількість молока, що надходила на сироварні заводи, складала близько 2964-92 тон. Всього у цей період було вироблено приблизно 106 тис. т молочних продуктів, що у середньому складало 143,7 т на один завод.

Головним містом, з якого почався кооперативний рух в Швейцарії було місто Базель. Базельський кооператив мав свою молочарню, створену в 1886 р, двір для зберігання та реалізації рідкого палива, черевичну майстерню і фабрику для приготування різних м'ясних продуктів. У 1911 р. цей кооператив задовольняв до 60% потреб Базеля (125 тис. жителів) у молоці. Через його розподіл і переробку пройшло більше 19 тис. т молока.

ДОРАДЧА КООПЕРАТИВНА ШКОЛА НАСДСУ

Ним було виготовлено близько 250 т різних сортів масла і 230 т сиру. Продаж молочних продуктів відбувався, головним чином (57 %), через власні крамниці. А шляхом прямого постачання до дому дрібним споживачам реалізовувалось 33% продукції. Загальний оборот молочарні Базельського кооперативу досягав близько 5800 тис. франків, що перевищувало четверту частину всього обороту товариства. Із 920 осіб, які знаходилися на службі у товариства, 115 працювало у молочарні. У доставці молока було зайнято 46 коней.

Помітно розвинулася сільськогосподарська кооперація і в Італії. Тут вона була представлена значною кількістю сільськогосподарських артілей для колективної оренди землі. До початку XX ст. в Італії функціонувало близько 1200 різних кооперативних товариств. Крім орендних кооперативів в Італії набували розвитку також і молочарські. У 1911 р. у цій країні налічувалося 720 молочних товариств, які виготовляли масло та сир. Також тут був створений Національний Союз молочних кооперативів, що об'єднав навколо себе 250 товариств з 14 тис. членів і з переробкою більше півмільйона квінталів молока (квінтал – міра ваги, що дорівнює центнерові, або 100 кг).

Узагальнений досвід розвитку молочарської кооперації провідних європейських країн XIX – поч. XX ст. переконливо свідчить про те, що проблеми збуту молока дрібні фермерські господарства могли вирішити за рахунок об'єднання у кооперативи. Кооперативи забезпечували своїх членів необхідними товарами, продуктами харчування, технікою, збільшувала оборот капіталу і прибутку та дозволяла виходити на міжнародні ринки.

ДОРАДЧА КООПЕРАТИВНА ШКОЛА НАСДСУ

Проект Закону про внесення змін до Податкового кодексу України (щодо вдосконалення оподаткування податком на додану вартість сільськогосподарської продукції, яка виробляється особистими селянськими господарствами та реалізується через сільськогосподарські обслуговуючі кооперативи)

Номер, дата реєстрації: 4731 від 17.04.2014

Ініціатор законопроекту: народний депутат України Даценко Л.М.

Даценко Леонід Миколайович

Член депутатської фракції Всеукраїнського об'єднання "Батьківщина"

ОБРАНИЙ ПО Виборчому округу №197, Черкаська область

ДАТА НАБУТТЯ ДЕПУТАТСЬКИХ ПОВНОВАЖЕНЬ: 15 січня 2014 р.

ПОРІВНЯЛЬНА ТАБЛИЦЯ

до проекту Закону України про внесення змін до Податкового кодексу України (щодо вдосконалення оподаткування податком на додану вартість сільськогосподарської продукції, що виробляється особистими селянськими господарствами та реалізується через сільськогосподарські обслуговуючі кооперативи)

ДОРАДЧА КООПЕРАТИВНА ШКОЛА НАСДСУ

Зміст положення (норми) чинного законодавства	Зміст положення (норми) пропонованого законопроекту
ПОДАТКОВИЙ КОДЕКС УКРАЇНИ	
РОЗДІЛ V. ПОДАТОК НА ДОДАНУ ВАРТІСТЬ ... Стаття 209. Спеціальний режим оподаткування діяльності у сфері сільського та лісового господарства, а також рибальства 209.1. Резидент, який провадить підприємницьку діяльність у сфері сільського і лісового господарства та рибальства та відповідає критеріям, встановленим у пункті 209.6 цієї статті (далі - сільськогосподарське підприємство), може обрати спеціальний режим оподаткування. ... 209.6. Сільськогосподарським вважається підприємство, основною діяльністю якого є постачання вироблених (наданих) ним сільськогосподарських товарів (послуг) на власних або орендованих основних фондах, а також на давальницьких умовах, в якій питома вага вартості сільськогосподарських товарів/послуг становить не менш як 75 відсотків вартості всіх товарів/послуг, поставлених протягом попередніх 12 послідовних звітних податкових періодів сукупно. Ця норма діє з урахуванням того, що: а) для новоутвореного сільськогосподарського підприємства, зареєстрованого як суб'єкт господарювання, який провадить господарську діяльність менше ніж 12 календарних місяців, така питома вага сільськогосподарських товарів/послуг розраховується за наслідками кожного окремого звітного податкового періоду; б) з метою розрахунку такої питомої ваги до складу основної діяльності сільськогосподарського підприємства не включаються оподатковувані операції з постачання основних фондів, що перебували у складі його основних фондів не менше ніж 12 послідовних звітних податкових періодів сукупно, якщо такі операції не були постійними і не становили окремої підприємницької діяльності; Норма відсутня	РОЗДІЛ V. ПОДАТОК НА ДОДАНУ ВАРТІСТЬ ... Стаття 209. Спеціальний режим оподаткування діяльності у сфері сільського та лісового господарства, а також рибальства 209.1. Резидент, який провадить підприємницьку діяльність у сфері сільського і лісового господарства та рибальства та відповідає критеріям, встановленим у пункті 209.6 цієї статті (далі - сільськогосподарське підприємство), може обрати спеціальний режим оподаткування. ... 209.6. Сільськогосподарським вважається підприємство, основною діяльністю якого є постачання вироблених (наданих) ним сільськогосподарських товарів (послуг) на власних або орендованих основних фондах, а також на давальницьких умовах, в якій питома вага вартості сільськогосподарських товарів/послуг становить не менш як 75 відсотків вартості всіх товарів/послуг, поставлених протягом попередніх 12 послідовних звітних податкових періодів сукупно. Ця норма діє з урахуванням того, що: ... в) для цілей статті 209 цього Кодексу до сільськогосподарського підприємства прирівнюється також сільськогосподарський обслуговуючий кооператив, основною діяльністю якого є сприяння виробництву, заготівлі і збуту молока, м'яса, овочів (городини), фруктів та ягід, вироблених (вирощених) особистими селянськими господарствами – членами такого кооперативу.

ДОРАДЧА КООПЕРАТИВНА ШКОЛА НАСДСУ

209.17. Дія спеціального режиму оподаткування діяльності у сфері сільського та лісового господарства, а також рибальства поширюється на:

...

Норма відсутня

209.17. Дія спеціального режиму оподаткування діяльності у сфері сільського та лісового господарства, а також рибальства поширюється на:

...

209.17.18. діяльність сільськогосподарських обслуговуючих кооперативів, пов'язану із сприянням виробництву, заготівлі і збуту молока, м'яса, овочів (городини), фруктів та ягід, вироблених (виращених) особистими селянськими господарствами – членами таких кооперативів, зокрема, передбачену у підпунктах 209.17.1-209.17.17 пункту 209.17 статті 209 цього Кодексу, а також:

- посередництво в торгівлі сільськогосподарською сировиною, живими тваринами, текстильною сировиною та напівфабрикатами (51.11.0 КВЕД);

- консультування з питань комерційної діяльності та управління (код 74.14.0 КВЕД);

- надання послуг із пакування (код 74.82.0 КВЕД);

- надання комерційних послуг з оплати рахунків, діяльності з організації ярмарків та виставок, діяльності консультантів (код 74.87.0 КВЕД)

РОЗДІЛ XX. ПЕРЕХІДНІ ПОЛОЖЕННЯ

...

Підрозділ 2. Особливості справляння податку на додану вартість

1. У період до 1 січня 2015 року податок на додану вартість юридичними особами, які зареєстровані платниками податку на додану вартість, при здійсненні ними операцій з постачання власної виробленої продукції (молока, молочної сировини, молочних продуктів, м'яса, м'ясопродуктів, іншої продукції переробки тварин (шкур, субпродуктів, м'ясо-кісткового борошна), виготовленої з поставлених молока або м'яса в живій вазі сільськогосподарськими підприємствами, визначеними розділом V Кодексу, іншими юридичними і фізичними особами, у тому числі фізичними особами - підприємцями, які самостійно вирощують, розводять, відгодовують продукцію тваринництва, визначену розділом V Кодексу (далі - переробні підприємства), справляється з урахуванням таких особливостей:

...

РОЗДІЛ XX. ПЕРЕХІДНІ ПОЛОЖЕННЯ

...

Підрозділ 2. Особливості справляння податку на додану вартість

1. У період до 1 січня 2015 року податок на додану вартість юридичними особами, які зареєстровані платниками податку на додану вартість, при здійсненні ними операцій з постачання власної виробленої продукції (молока, молочної сировини, молочних продуктів, м'яса, м'ясопродуктів, іншої продукції переробки тварин (шкур, субпродуктів, м'ясо-кісткового борошна), виготовленої з поставлених молока або м'яса в живій вазі сільськогосподарськими підприємствами, визначеними розділом V Кодексу, іншими юридичними і фізичними особами, у тому числі фізичними особами - підприємцями, які самостійно вирощують, розводять, відгодовують продукцію тваринництва, визначену розділом V Кодексу, **а також сільськогосподарськими обслуговуючими кооперативами**, (далі - переробні підприємства), справляється з урахуванням таких особливостей:

ДОРАДЧА КООПЕРАТИВНА ШКОЛА НАСДСУ

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

до проекту Закону України «Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо вдосконалення оподаткування податком на додану вартість сільськогосподарської продукції, що виробляється особистими селянськими господарствами та реалізується через сільськогосподарські обслуговуючі кооперативи»

1. Обґрунтування необхідності прийняття законопроекту

Особисті селянські господарства (ОСГ) є однією з ключових складових аграрного виробництва в Україні. Недооцінка потенціалу, місця і ролі ОСГ здатна призвести до виникнення загрози продовольчої безпеки країни, занепаду сільських територій, погіршення рівня життя сільських жителів.

Сектор ОСГ займається виробництвом трудомісткої і дуже часто малодохідної сільськогосподарської продукції. ОСГ, зокрема, виробляють 85% овочів, до 80% молока, понад 75% м'яса ВРХ, близько 60% м'яса свиней.

Наявна структура аграрного виробництва в Україні передбачає, що виробництво більш прибуткових видів сільгосппродукції зосереджено у великих сільгосппідприємствах та агрохолдингах. Це призвело до порушення повноструктурності сільського господарства і зниження рівня споживання основних продуктів харчування населенням України. Громадяни України нині споживають лише 55% молока та 65% м'яса від раціональної норми. Ці ключові харчові продукти виробляються переважно особистими селянськими господарствами.

За показником рівня виробництва молока на душу населення Україна майже вдвічі відстає від європейських країн – аграрних лідерів. У провідних аграрних країнах Європи основну частку виробництва молока забезпечують невеликі сімейні ферми. В Україні без сектору ОСГ в найближчі роки нереально досягнути необхідного рівня виробництва молока. Проте, умови діяльності ОСГ є вкрай несприятливими, щоб повною мірою реалізувати їх потенціал. По-суті, ці умови стосовно ОСГ є дискримінаційними. Належної інфраструктури збуту продукції ОСГ не створено. Селяни змушені збувати вироблену продукцію переважно поза офіційними каналами реалізації, що призводить до зростання обсягів тіньових поставок і зменшення їхніх доходів. Тому спостерігається стійка до спаду виробництва в секторі ОСГ.

Частка населення в постачанні молока на переробні підприємства в останні роки знизилась на третину, м'яса – на 76%. Овочі від ОСГ на промислову переробку практично не поставляються. Якщо не змінити цю тенденцію, то можливим є виникнення загроз продовольчій безпеці держави. Треба також зважати на соціальну спрямованість ОСГ, зокрема як на джерело зайнятості великої кількості громадян. В умовах посилення кризових явищ в економіці та тотального безробіття на селі вирощування сільськогосподарської продукції є для селян чи не єдиним реальним джерелом формування сімейних бюджетів.

Однак, навіть у тих галузях сільськогосподарського виробництва, в яких традиційно переважає частка продукції ОСГ, не створені рівні конкурентні умови між ОСГ і сільгосппідприємствами. В першу чергу це стосується практики функціонування ПДВ, недосконалий механізм справляння якого викривлює конкурентне середовище для окремих категорій товаровиробників. Ця практика ставить селянські господарства в значно гірше фінансово-економічне становище в порівнянні з сільгосппідприємствами. Фактично існує нерівність податкового середовища для різних категорій товаровиробників. Сільськогосподарські підприємства користуються спеціальними режимами оподаткування, зокрема режимом ПДВ-акумуляції, тоді як особисті селянські господарства (як і їх кооперативні об'єднання) позбавлені такої можливості.

Нині особисті селянські господарства через низький рівень цін на їхню продукцію, відсутність стабільних каналів її збуту та належної ринкової інфраструктури обумовлюють низький рівень доходів селян. Так, закупівельна ціна молока переробних підприємств для ОСГ становить лише 70% від аналогічного показника для сільгосппідприємств. Якщо врахувати дію ПДВ-фактора (сільгосппідприємства є суб'єктами спецрежиму ПДВ і можуть залишати цей податок у своєму розпорядженні, а ОСГ – позбавлені такої можливості), то ціна для сільгосппідприємств у понад 1,6 рази перевищує відповідний аналог для селянських господарств.

ДОРАДЧА КООПЕРАТИВНА ШКОЛА НАСДСУ

Нині податкові пільги застосовуються вибірково щодо різних товаровиробників. Пільги існують для сільгосппідприємств, але відсутні для ОСГ. ОСГ позбавлені джерела для компенсації вхідного ПДВ. Тому ОСГ втрачають великі кошти. Втрати ОСГ лише при виробництві молока обчислюються майже у 2 млрд. гривень, що спричиняє зниження їхніх доходів на 6,5%.

Враховуючи таку негативну дію податкового фактора, пов'язаного з недосконалістю механізму ПДВ, селянські господарства змушені збувати продукцію через неофіційні канали реалізації, які не передбачають відповідного відображення в системі статистики та сплати належних обов'язкових платежів.

Обсяги неофіційного (фактично – тіньового) ринку у секторі селянських господарств останнім часом суттєво зросли. За експертними оцінками вони перевищують по овочах – 80%, м'ясу – 60%, молоку – 40%. При цьому ще декілька років назад дані показники були нижчими на 10-15 відсоткових пунктів.

Така тенденція обумовлена суттєвою різницею у цінах реалізації за офіційними каналами реалізації (переробному підприємству, заготівельній організації, на організованому ринку) та неофіційними (посередникам, що застосовують спрощені режими оподаткування), яка за експертними оцінками становить по молоку та яловичині майже 2,5 рази, по овочах – близько 4 разів.

Разом з тим, частка виробника – ОСГ – у кінцевій ціні сільськогосподарської продукції становить: по яловичині – менше 40%, по молоку – близько 30%, овочах – 20%. Це зумовлює невідповідність для населення даних каналів реалізації своєї продукції.

З іншої сторони, ринок не може запропонувати селянським господарствам вищий рівень цін виходячи з наявного набору функцій, які вони виконують та ризиків, що притаманні даній категорії постачальників. Зокрема, це відсутність приміщень для зберігання, відсутність можливостей формування товарних партій необхідних розмірів та елементарної обробки продукції (наприклад, охолодження молока та м'яса), наявність високого ризику поставки небезпечної продукції.

Недосконалість маркетингових ланцюгів реалізації продукції, виробленої селянськими господарствами, не забезпечує належного обсягу податкових надходжень, а рівень сплати податків суб'єктами аграрного ринку є мізерним (селянські господарства звільнені від сплати податку на доходи фізичних осіб, а посередники застосовують спецрежими оподаткування для фізичних осіб з фіксованими ставками).

Зокрема, внаслідок невідпрацьованості податкового механізму при оподаткуванні лише поставок молока ОСГ держава втрачає до 3 млрд. грн. податкових надходжень, які б вона мала внаслідок потрапляння такої продукції в офіційні канали реалізації (за рахунок сплати податків на етапах переробки та офіційної торгівлі).

З іншої сторони, розвиток сучасних інтеграційних процесів ставить нові вимоги щодо якості і безпечності сільськогосподарської продукції. Для забезпечення можливості офіційного збуту селянські господарства повинні дотримуватись необхідних вимог безпечності, що можливе лише за рахунок технологічного оновлення виробництва (спеціалізовані пункти забою, уникнення контакту молока з повітрям, швидке охолодження молока тощо). Самостійно такі проблеми селянські господарства вирішити не в змозі.

Одним з перспективних напрямів розв'язання зазначених проблем може стати розвиток сільськогосподарської обслуговуючої кооперації, завданням якої є об'єднання зусиль роздрібнених товаровиробників та підвищення їх частки у кінцевій вартості аграрних продуктів, що реалізуються в торговельній мережі (маркетах, торгових точках).

Але сільськогосподарська обслуговуюча кооперація практично не розвивається. Кількість кооперативів в динаміці не зростає, причому частка реально діючих навіть зменшується і становить близько третини від офіційно зареєстрованих (не перевищує показника в один кооператив на один адміністративний район). Однією з важливих причин є негативна дія податкового фактора, зокрема, відсутність будь-якої законодавчої можливості скористатися податковими пільгами (в тому числі й спецрежимами оподаткування), передбаченими для сільгосппідприємств.

ДОРАДЧА КООПЕРАТИВНА ШКОЛА НАСДСУ

Як наслідок, об'єднання ОСГ в обслуговуючий кооператив замість очікуваного зростання доходів його членів – селянських господарств навпаки призводить до їх зменшення. Серед причин цього можна виділити:

- відсутність можливості у сільськогосподарського обслуговуючого кооперативу (СОК) зареєструватись суб'єктами спецрежиму ПДВ та залишати суми ПДВ-зобов'язань у власному розпорядженні;
- відсутність можливості у СОК враховувати суми вхідного ПДВ селянських господарств, що сплачуються ними у ціні придбаних виробничих факторів;
- відсутність можливості у СОК отримувати ПДВ-дотації переробних підприємств, на відміну від варіанта, коли б молоко (м'ясо) поставлялось на переробку самими селянськими господарствами;
- відсутність пільг при сплаті ПДВ для СОК, зокрема звільнення від оподаткування вартості послуг, що надаються СОКами своїм членам.

Отже, в Україні склалась неефективна стихійна структура аграрного ринку в сегменті селянських господарств, основною причиною чого є податковий фактор. Зокрема, понад 80 % овочів доходять від виробника до споживача, оминаючи офіційні канали реалізації та сплату належних обов'язкових платежів до бюджету та державних цільових фондів. У виграші від цього залишаються лише посередники, тоді як виробники та бюджет недоотримують доходи.

Значна роздрібненість товаровиробників, відсутність єдиної цінової політики, відсутність можливості забезпечення інших функцій (зберігання, формування товарних партій, первинна обробка / доробка продукції тощо) призводить до втрати значної частини доходів селянських господарств.

З метою підвищення рівня доходів селянських господарств, впорядкування відповідного сегменту аграрного ринку за рахунок розвитку сільськогосподарської кооперації пропонується внести зміни до Податкового кодексу України в частині впорядкування практики застосування податкових пільг для суб'єктів агропромислового виробництва, зокрема сільськогосподарського обслуговуючого кооперативу.

2. Цілі і завдання прийняття законопроекту

Даний законопроект розроблений з метою створення належних податкових умов для розвитку сільськогосподарської обслуговуючої кооперації, вирівнювання конкурентного середовища стосовно різних категорій сільськогосподарських товаровиробників.

Законопроект спрямований на усунення податкових перешкод в діяльності сільськогосподарських обслуговуючих кооперативів шляхом прирівнювання їх для цілей оподаткування до сільськогосподарських підприємств та забезпечення їх можливості застосовувати наявні спеціальні режими справляння ПДВ.

Реалізація законопроекту дозволить упорядкувати маркетинговий ланцюг збуту продукції селянськими господарствами за рахунок її спрямування у сільськогосподарські обслуговуючі кооперативи, що позитивно позначиться на рівні доходів ОСГ та обумовить розвиток інфраструктури аграрного ринку в сегменті селянських господарств.

3. Загальна характеристика і основні положення законопроекту

Законопроектом передбачається внесення змін до Податкового кодексу України (ПКУ) з метою поширення дії спеціальних режимів справляння ПДВ, які нині застосовуються по відношенню до сільськогосподарських підприємств, на сільськогосподарські обслуговуючі кооперативи (тобто включення кооперативів до складу суб'єктів спеціального режиму оподаткування ПДВ, відповідно до норм статті 209 розділу V ПКУ) та забезпечення кооперативам можливості отримання ПДВ-дотацій переробних підприємств (шляхом внесення відповідних змін до пункту 1 підрозділу 2 розділу XX «Прикінцеві положення» ПКУ).

Законопроектом пропонується надати для цілей оподаткування СОКам статус сільськогосподарських підприємств та в такий спосіб усунути наявну податкову дискримінацію, що спостерігається нині на аграрному ринку.

Законопроект має на меті вжиття заходів щодо усунення наявних податкових перепон, які нині мають місце при реалізації продукції, вирощеної особистими селянськими господарствами, що реалізується через сільськогосподарські обслуговуючі кооперативи.

ДОРАДЧА КООПЕРАТИВНА ШКОЛА НАСДСУ

4. Стан нормативно-правової бази у даній сфері правового регулювання

Основними нормативно-правовими актами, які регулюють відносини у цій сфері, є: Податковий кодекс України, Закони України «Про кооперацію», «Про сільськогосподарську кооперацію».

Реалізація положень даного законопроекту після його прийняття змін до інших законодавчих актів не потребує.

5. Фінансово-економічне обґрунтування законопроекту

Реалізація норм, що містяться в законопроекті, не призведе до втрат податкових надходжень до Державного та місцевих бюджетів. Враховуючи наявні схеми реалізації продукції особистими селянськими господарствами та використання спеціальних режимів суб'єктами даного сегменту аграрного ринку, нині податкові надходження практично відсутні. Причому контроль за дотриманням вимог податкового законодавства суб'єктами аграрного ринку ускладнений.

Прийняття законопроекту призведе до збільшення частки офіційних каналів реалізації продукції, що вирощується особистими селянськими господарствами, а відповідно до зростання податкових надходжень до бюджетів різних рівнів. Упорядкування маркетингових ланцюгів реалізації продукції дозволить залучити дану продукцію до податкового поля та отримати обсяг податкових надходжень на рахунок подальших етапів руху продукції до споживача біля 12,2 млн. грн. з розрахунку на сільський адміністративний район. Адже, після СОКу продукція спрямовуватиметься лише за офіційними каналами реалізації та реалізовуватиметься суб'єктами, які сплачуватимуть податки.

За експертними прогнозами розвиток сільськогосподарської обслуговуючої кооперації обумовить зростання бюджетних надходжень внаслідок упорядкування маркетингових каналів збуту сільськогосподарської продукції через усунення з ринку тіньових посередників, які нині фактично здійснюють діяльність поза межами податкового поля. Прогнозується, що після проходження продукції селянських господарств через СОКи доходи бюджетів усіх рівнів зростуть більш як на 6 млрд. грн. за рахунок діяльності переробних та торговельних структур.

6. Прогноз соціально-економічних та інших наслідків прийняття законопроекту

Прийняття законопроекту сприятиме розвитку сільськогосподарської обслуговуючої кооперації за рахунок усунення податкових перешкод у їх діяльності, що в свою чергу обумовить зростання доходів сільського населення.

Реалізація законопроекту в частині податкового стимулювання розвитку сільськогосподарської обслуговуючої кооперації призведе до:

- підвищення доходів сільських жителів – виробників за рахунок формування сприятливої ціни на власно вироблену продукцію та поєднання окремих функцій (формування партій, первинна обробка / доробка);
- впорядкування маркетингових ланцюгів збуту сільгосппродукції, що виробляється селянськими господарствами, за рахунок її спрямування у СОКи, що підвищить обсяги виробництва у даному секторі та достовірність статистичних показників обсягів виробництва у даному секторі;
- забезпечення наповнення якісною сировиною виробничих потужностей переробних підприємств шляхом формування товарних партій продукції, що виробляється ОСГ та реалізується через СОКи;
- збільшення податкових надходжень за рахунок впорядкування каналів реалізації продукції селян та її спрямування в офіційний маркетинговий ланцюг (виробництво – заготівля – переробка – офіційна торгівля), функціонування якого передбачає сплату обов'язкових платежів його суб'єктам на загальних засадах;
- соціально-економічного розвитку сільських територій.

Народний депутат України

Л.М.Даценко

ПРАВОВИЙ ПОРАДНИК

Перелік поданих у 2014 році законопроектів в сфері аграрного сектору, що знаходяться на розгляді Комітету ВР України з питань аграрної політики і земельних відносин з підготовки яких Комітет визначено головним (станом на 27.04.2014 р.)

№ реєстрації	Дата реєстрації	Назва законопроекту
3867	13.01.2014	Проект Закону про внесення змін до Земельного кодексу України щодо спрощення процедури затвердження документації із землеустрою при зміні цільового призначення земельних ділянок приватної власності
3882	14.01.2014	Проект Закону про внесення змін до деяких законодавчих актів України (щодо підтримки вітчизняного сільськогосподарського виробника)
3888	15.01.2014	Проект Закону про внесення змін до Земельного кодексу України (щодо звільнення від відшкодування втрат сільськогосподарського та лісгосподарського виробництва при будівництві полігонів твердих побутових відходів (сміттєзвалищ) та об'єктів поводження з відходами)
4048	29.01.2014	Проект Закону про внесення змін до Закону України "Про фермерське господарство" щодо надання земельної ділянки для ведення фермерського господарства із земель державної власності
4053	29.01.2014	Проект Закону про внесення змін до Прикінцевих положень Земельного кодексу України (щодо зміни цільового призначення земельних ділянок в окремих випадках)
4107	06.02.2014	Проект Закону про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо дерегуляції ринку цукру в Україні
4109	06.02.2014	Проект Закону про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо права оренди земельними ділянками сільськогосподарського призначення для ведення товарного сільськогосподарського виробництва
4150	17.02.2014	Проект Закону про деякі заходи щодо посилення ролі територіальних громад в управлінні земельними ресурсами
4152	17.02.2014	Проект Закону про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо зменшення витрат при оформленні прав на землю
4285	26.02.2014	Проект Закону про внесення змін до розділу Х "Перехідні положення" Земельного кодексу України щодо особливостей обігу земель сільськогосподарського призначення після спливу терміну дії мораторію
4286	26.02.2014	Проект Закону про внесення змін до статті 122 Земельного кодексу України щодо уточнення повноважень центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері земельних відносин
4436	13.03.2014	Проект Закону про внесення змін до Земельного і Лісового кодексів України щодо утримання охоронних зон об'єктів передачі електричної енергії
4617	01.04.2014	Проект Закону про внесення змін до прикінцевих та перехідних положень Закону України "Про Державний земельний кадастр" (щодо державної реєстрації права власності на земельні ділянки за межами населених пунктів)
4619	01.04.2014	Проект Закону про внесення змін до статті 156 Земельного кодексу України щодо звільнення установ природно-заповідного фонду від відшкодування збитків землекористувачам
4657	08.04.2014	Проект Закону про внесення змін до Закону України "Про оцінку земель" (щодо оцінки земель за межами населеного пункту міст обласного підпорядкування)
4680	10.04.2014	Проект Закону про внесення змін до статті 186-1 Земельного кодексу України (щодо спрощення процедури погодження проекту землеустрою)
4758	24.04.2014	Проект Закону про внесення змін до деяких законодавчих актів щодо передачі повноважень із розпорядження землями державної власності на місцевий рівень

ПРАВОВИЙ ПОРАДНИК

Перелік законодавчих актів в сфері аграрного сектору та природокористування,
зареєстрованих у ВР України за період з 17.04.2014р по 24.04.2014 р.

№ реєстра- ції	Дата реєстрації	Назва законопроекту	Суб'єкт зако- нодавчої ініціативи
4758	24.04.2014	Проект Закону про внесення змін до деяких законодавчих актів щодо передачі повноважень із розпорядження землями державної власності на місцевий рівень	Народний депутат України Омельянович Д.С.
3634/П	24.04.2014	Проект Постанови про відхилення проекту Закону України про внесення змін до статті 73 Кодексу України про адміністративні правопорушення щодо посилення відповідальності за засмічення лісів відходами	Народний депутат України Кожем'якін А.А.
4004/П	18.04.2014	Проект Постанови про прийняття за основу проекту Закону України про внесення змін до деяких законодавчих актів України (щодо охорони тваринного світу)	Народний депутат України Лукашук О.Г.
3672/П	18.04.2014	Проект Постанови про прийняття за основу проекту Закону України про внесення змін до деяких законодавчих актів України (щодо охорони біорізноманіття)	Народний депутат України Лукашук О.Г.
4734	17.04.2014	Проект Закону про внесення змін до Кодексу України про адміністративні правопорушення та Кримінального кодексу України щодо посилення відповідальності за порушення вимог природоохоронного законодавства	Народний депутат України Журавський В.С.
4731	17.04.2014	Проект Закону про внесення змін до Податкового кодексу України (щодо вдосконалення оподаткування податком на додану вартість сільськогосподарської продукції, яка виробляється особистими селянськими господарствами та реалізується через сільськогосподарські обслуговуючі кооперативи)	Народний депутат України Даценко Л.М.
2336a/П	17.04.2014	Проект Постанови про прийняття за основу проекту Закону України про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо переведення садових і дачних будинків у жилі будинки та реєстрації у них місця проживання	Народний депутат України Вечерко В.М.

ПРАВОВИЙ ПОРАДНИК

Процедура безоплатного отримання земельної ділянки із земель державної та комунальної власності, а також державної реєстрації земельної ділянки і права власності на неї

Створено: 19.04.2013

Згідно зі статтею 121 Земельного кодексу України кожен громадянин України має право на безоплатне отримання земельної ділянки із земель державної чи комунальної власності у таких розмірах:

- для ведення фермерського господарства - в розмірі земельної частки (паю), визначеної для членів сільськогосподарських підприємств, розташованих на території сільської, селищної, міської ради, де знаходиться фермерське господарство,
- для ведення особистого селянського господарства - не більше 2,0 гектара;
- для ведення садівництва - не більше 0,12 гектара;
- для будівництва і обслуговування жилого будинку, господарських будівель і споруд (присадибна ділянка) у селах - не більше 0,25 гектара, в селищах - не більше 0,15 гектара, в містах - не більше 0,10 гектара;
- для індивідуального дачного будівництва - не більше 0,10 гектара;
- для будівництва індивідуальних гаражів - не більше 0,01 гектара

Увага: Земельний кодекс України встановлює, що передача земельних ділянок безоплатно у власність громадян у межах вказаних норм, провадиться один раз по кожному виду використання.

Для того, щоб безоплатно отримати земельну ділянку, громадянину України необхідно здійснити наступні дії:

КРОК 1

Звернутись до органу, уповноваженого здійснювати розпорядження земельними ділянками державної або комунальної власності, із заявою про безоплатне надання земельної ділянки у власність.

Таким органом щодо земель комунальної власності, які переважно розташовані в межах населених пунктів, є відповідна сільська, селищна, міська рада, а щодо земель державної власності, які, як правило, розташовані за межами населених пунктів, є:

- при наданні земельних ділянок для ведення садівництва або особистого селянського господарства – Головне управління Державного агентства земельних ресурсів в області,
- при наданні земельних ділянок у інших випадках – районна державна адміністрація.

ПРАВОВИЙ ПОРАДНИК

До клопотання Ви маєте додати:

- викопіювання з кадастрової карти (плану) (його можна замовити у районному (міському) управлінні земельних ресурсів) або інші графічні матеріали, на яких слід зазначити бажане місце розташування земельної ділянки;
- погодження землекористувача (у разі вилучення земельної ділянки, що перебуває у користуванні інших осіб) та документи, що підтверджують досвід роботи у сільському господарстві або наявність освіти, здобутої в аграрному навчальному закладі (у разі надання земельної ділянки для ведення фермерського господарства);
- копію документу, що посвідчує особу (наприклад, паспорту громадянина України).

За наслідками розгляду Вашого звернення, уповноважений орган має прийняти рішення про надання Вам дозволу на розробку проекту землеустрою щодо відведення земельної ділянки або надати відмову у його наданні.

Важливо! Рішення про надання дозволу на розроблення проекту землеустрою щодо відведення земельної ділянки відповідним органом влади має бути прийняте у місячний строк!

Увага! Рішення про відмову у наданні Вам дозволу на розроблення проекту землеустрою щодо відведення земельної ділянки має бути мотивоване. Підставами відмови згідно статті 118 Земельного кодексу України можуть бути лише невідповідність місця розташування об'єкта вимогам законів, прийнятих відповідно до них нормативно-правових актів, генеральних планів населених пунктів та іншої містобудівної документації, схем землеустрою і техніко-економічних обґрунтувань використання та охорони земель адміністративно-територіальних одиниць, проектів землеустрою щодо впорядкування територій населених пунктів.

КРОК 2

Замовити у землевпорядній організації виготовлення проекту землеустрою щодо відведення земельної ділянки.

Щоб знайти таку організацію можна:

- звернутися до сусідів чи знайомих, які вже оформили документи на землю, та запитати їх, яка організація це робила;
- звернутися до місцевої ради – як правило, на території сільської чи міської ради працюють декілька землевпорядних організацій;
- звернутися до районного (міського) відділу (управління) Держземагентства України та дізнатися, які організації працюють на території Вашого району або населеного пункту;
- здійснити пошук в мережі Інтернет.

ПРАВОВИЙ ПОРАДНИК

Увага!

Виконавцем робіт у обраній Вами землевпорядній організації може бути лише особа, що має сертифікат інженера-землевпорядника. Перелік таких осіб розміщений на офіційному сайті Держземагентства за адресою: <http://www.dazgu.gov.ua> (підрозділ «Державний реєстр сертифікованих інженерів-землевпорядників» розділу «Ліцензування та сертифікація»). Без наявності такого сертифікату у виконавця робіт проект землеустрою буде вважатись недійсним і державну реєстрацію земельної ділянки здійснено не буде.

Важливо знати!

Складання документації із землеустрою передбачає, що інженер-землевпорядник має визначити точні межі земельної ділянки, їх геодезичні координати та скласти кадастровий план земельної ділянки. При потребі, землевпорядник встановить межові знаки. Це необхідно для того, щоб внести відомості про Вашу земельну ділянку до Державного земельного кадастру. У подальшому це дозволить, при потребі, відновлювати межі Вашої ділянки і краще захистити Ваше право на землю.

КРОК 3

Домовтесь з землевпорядною організацією про вартість, строки виконання робіт та укладіть відповідний договір. Будьте уважні при укладенні договору! Обов'язково повністю прочитайте проект договору, а якщо якісь із його умов Вам незрозумілі – зверніться по допомогу до юристів (або родичів, сусідів, знайомих). Типовий договір, форма якого затверджена Кабінетом Міністрів України, Ви зможете знайти на Земельному порталі України ZEM.ua

Зверніть увагу на те, щоб в договорі були вказані конкретні терміни виконання робіт! Строк виконання робіт згідно законодавства не може перевищувати 6 місяців.

КРОК 4

Землевпорядна організація має виконати геодезичні роботи і розробити проект землеустрою щодо відведення земельної ділянки у строки, встановлені договором. Межі земельної ділянки, при потребі, мають бути закріплені межовими знаками встановленого зразка. Проект землеустрою має бути складений у паперовій формі та у формі електронного документу.

Увага!

Вимагайте від землевпорядної організації надання Вам примірника виготовленої землевпорядної документації у паперовій формі. У разі виникнення спору щодо меж земельної ділянки у суді, вона буде слугувати доказом.

ПРАВОВИЙ ПОРАДНИК

Важливо знати!

Земельний кодекс України встановлює обов'язковість погодження меж земельної ділянки із власниками та користувачами суміжних ділянок при проведенні кадастрових зйомок. Проте це не означає, що сусід може безпідставно відмовити у такому погодженні, вимагаючи перенесення межі на свою користь. Всі свої вимоги він має аргументувати і підтвердити документально.

Проект землеустрою щодо відведення земельної ділянки підлягає погодженню уповноваженими органами влади відповідно до статті 186-1 Земельного кодексу України.

У разі, якщо надання земельної ділянки планується здійснити за рахунок особливо цінних земель, земель лісогосподарського призначення, а також земель водного фонду, природоохоронного, оздоровчого, рекреаційного та історико-культурного призначення, проект землеустрою щодо відведення земельних ділянок підлягає обов'язковій експертизі, яка проводиться Держземагентством України.

КРОК 5

Вам слід звернутися до державного кадастрового реєстратора у територіальному (районному, міському) органі Держземагентства України із заявою про державну реєстрацію земельної ділянки. Якщо інше не передбачено договором про розроблення проекту, до цього органу має звертатись землевпорядна організація.

До заяви додається:

- копія документа, що посвідчує особу;
- копія документа, що посвідчує повноваження діяти від Вашого імені (договір, довіреність);
- копія документа про присвоєння податкового номера;
- розроблений та погоджений уповноваженими органами проект землеустрою щодо відведення земельної ділянки у паперовому вигляді та у формі електронного документу, а у разі, якщо щодо проекту проводилась державна експертиза – також оригінал позитивного висновку цієї експертизи;
- документ, що підтверджує оплату послуг з державної реєстрації земельної ділянки та внесення відомостей до Державного земельного кадастру.

Увага! Відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 1 серпня 2011 р. № 835, плата за послуги з державної реєстрації земельної ділянки складає 65 грн.

КРОК 6

Подана Вами заява на протязі 14 днів розглядається державним кадастровим реєстратором територіального органу Держземагентства у районі (місті), за наслідком чого, у разі, якщо подані документи складені вірно, а межі ділянки не порушують меж вже зареєстрованих ділянок, державний кадастровий реєстратор реєструє Вашу земельну ділянку у Державному земельному кадастрі і видає Вам Витяг із Державного земельного кадастру про земельну ділянку із зазначенням у ньому кадастрового номеру.

ПРАВОВИЙ ПОРАДНИК

КРОК 7

Ви маєте подати до органу, уповноваженого розпоряджатись земельною ділянкою, клопотання про затвердження проекту землеустрою щодо відведення земельної ділянки. До клопотання Ви маєте додати:

- примірник погодженого проекту,
- Витяг із Державного земельного кадастру про земельну ділянку.

КРОК 8

Орган, уповноважений розпоряджатись земельною ділянкою, має прийняти рішення про затвердження проекту та звернутись до Реєстраційної служби відповідного підрозділу Міністерства юстиції України за місцезнаходженням земельної ділянки із заявою про державну реєстрацію права власності держави або територіальної громади на земельну ділянку.

КРОК 9

Після здійснення державної реєстрації права власності держави чи територіальної громади на земельну ділянку, вказаний орган має прийняти рішення про безоплатну передачу земельної ділянки Вам у власність.

Увага! У рішенні обов'язково має бути зазначена площа, місце розташування та кадастровий номер земельної ділянки, який зазначений у Витязі із Державного земельного кадастру.

КРОК 10

Після одержання рішення про безоплатну передачу Вам у власність земельної ділянки, Ви можете за своїм вибором:

- подати до Реєстраційної служби заяву про державну реєстрацію Вашого права власності на земельну ділянку,
- подати вказану заяву через державного кадастрового реєстратора управління земельних ресурсів, у якому Ви отримували Витяг із Державного земельного кадастру про земельну ділянку.

ПРАВОВИЙ ПОРАДНИК

До заяви додаються:

- заява про державну реєстрацію (бланк заяви можна завантажити з офіційного сайту Державної реєстраційної служби за адресою: <http://www.drsu.gov.ua/show/10163>);
- копія документу, що посвідчує особу заявника;
- копія реєстраційного номера облікової картки платника податку згідно з Державним реєстром фізичних осіб – платників податків (крім випадків, коли особа через свої релігійні або інші переконання відмовляється від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податку, офіційно повідомила про це відповідні органи державної влади та має відмітку в паспорті громадянина України);
- документ, що підтверджує внесення плати за надання витягу з Державного реєстру прав;
- документ про сплату державного мита (крім випадків, коли особа звільнена від сплати державного мита);
- засвідчена копія рішення про безоплатну передачу земельної ділянки,
- витяг із Державного земельного кадастру про земельну ділянку.

КРОК 11

Подана заява на протязі 14 днів розглядається Державним реєстратором, за наслідком чого, у разі, якщо подані документи складені вірно, Вам видається Свідоцтво про право власності на земельну ділянку та Витяг із Державного реєстру речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень (у випадку, коли заява подана за Вашим бажанням державним кадастровим реєстратором, вказані документи Ви отримуєте у нього). З цього часу Ваше право власності на земельну ділянку зареєстровано державою.

Дана інформація була підготовлена Асоціацією «Земельна спілка України».

Передрук здійснено за згоди Земельної спілки України.

Більше матеріалів про земельні відносини на сайті Земельної спілки України <http://zem.ua>

ЦІНОВА ІНФОРМАЦІЯ

ЦІНИ НА РИНКУ ЖИВОЇ ХУДОБИ «ЧАРОДІЙ» СТАНОМ НА 24 КВІТНЯ 2014 РОКУ РОКУ

Вид	Категорія	Ціна, грн. за кг. живої ваги
Свині без добавок	Від 90 до 120 кг живої ваги	16.00- 17.00
/ -/	Від 130 кг до 180 і вище	18.00-18.50
Свині на добавках	Від 90 до 120 кг живої ваги	19.00-21.00
/-/	Від 130 до 180 кг живої ваги	21.00-22.00
Поросятка молод- няк		30.00-50.00
Бички	Від 150 до 600 кг і вище	14.00-17.00
Телиці	Від 150 до 600 кг	12.00- 15.00
Корови на забій		7.00- 11.00
Молодняк ВРХ	Від 50 до 120 кг	17.00-18.00

Адреса:

Ринок живої худоби «Чародій»

м. Жашків, Черкаської обл.

тел. 04747-6-21-23; 050-163-67-39

ЦІНОВА ІНФОРМАЦІЯ

Ціна на оптових ринках України станом на 18 квітня 2014 року
Інформація Проекту «Час для бізнесу» (<http://www.pl-by-ua.org.ua>).

Продукція	Шувар		Нежданний		Столичний		Азовський	
	мін.	макс.	мін.	макс.	мін.	макс.	мін.	макс.
Буряки столові	2.00	3.50	1.80	2.00	3.00	3.50	3.00	4.00
Кабачок	21.00	25.00	22.00	23.00	24.00	27.00	22.50	49.00
Картопля стандарт	3.80	5.50	6.00	7.00	6.00	7.00	6.50	7.50
Капуста білокачанна	7.00	8.50	5.50	6.50	7.00	7.50	3.50	4.00
Капуста молода	14.00	16.00	--	--	7.00	7.50	--	--
Капуста брюсельська	13.00	15.00	--	--	30.00	35.00	--	--
Капуста броколі	23.00	25.00	--	--	--	--	--	--
Капуста пекінська	14.00	16.00	12.00	14.00	18.00	18.50	6.00	8.00
Капуста цвітна	27.00	28.00	27.00	27.00	27.00	29.00	8.00	9.00
Капуста квашена	--	--	--	--	--	--	--	--
Морква	3.50	4.00	4.50	6.00	3.00	4.00	3.00	5.00
Огірок солений	--	--	--	--	--	--	--	--
Огірок	24.00	29.00	25.00	26.00	24.00	28.00	45.00	45.00
Перець солодкий довгий	--	--	--	--	--	--	33.00	35.00
Перець солодкий оранжевий	36.00	40.00	--	--	35.00	37.00	--	--
Перець солодкий червоний	--	--	--	--	36.00	38.00	--	--
Помідор	24.00	38.00	24.00	24.00	24.00	30.00	28.00	30.00
Помідор квашений	--	--	--	--	--	--	--	--
Помідор зелений	--	--	--	--	--	--	4.50	10.00
Редька чорна	4.00	4.50	3.50	4.00	--	--	--	--
Редис	13.00	15.00	7.00	10.00	12.00	13.00	--	--
Селера	10.00	12.00	8.00	10.00	--	--	--	--
Цибуля ріпчаста	8.50	9.50	6.50	7.00	9.50	10.00	3.50	7.50
Цибуля червона	7.00	10.00	--	--	10.00	12.00	--	--
Часник	16.00	22.00	14.00	19.50	38.00	40.00	16.50	16.50
Яблука квашені	--	--	--	--	--	--	--	--

ЦІНОВА ІНФОРМАЦІЯ

Ціна на оптових ринках України станом на 18 квітня 2014 року
Інформація Проекту «Час для бізнесу» (<http://www.pl-by-ua.org.ua>).

Продукція	Шувар		Нежданний		Столичний		Азовський	
	мін.	макс.	мін.	макс.	мін.	макс.	мін.	макс.
Виноград	36.00	45.00	42.00	42.00	40.00	50.00	10.00	10.00
Виноград Вікторія	--	--	--	--	40.00	50.00	--	--
Виноград кишмиш	41.00	45.00	--	--	--	--	--	--
Виноград Молдова	--	--	--	--	--	--	--	--
Груша	20.00	27.00	10.00	17.00	25.00	35.00	17.00	23.00
Груша Конференція	20.00	27.00	--	--	23.00	25.00	--	--
Груша Бера	--	--	--	--	--	--	--	--
Слива	35.00	40.00	--	--	44.00	48.00	--	--
Яблуко	3.50	8.50	4.00	11.00	8.00	18.00	6.00	13.00
Яблуко Айдаред	5.00	7.50	--	--	--	--	--	--
Яблуко Голден	6.00	8.50	--	--	5.00	6.00	--	--
Яблуко Фуджі	8.00	8.50	--	--	--	--	--	--
Яблуко Чемпіон	3.50	7.00	--	--	--	--	--	--
Журавлина	--	--	--	--	--	--	--	--

ЦІНОВА ІНФОРМАЦІЯ

Ціна на оптових ринках України станом на 18 квітня 2014 року
Інформація Проекту «Час для бізнесу» (<http://www.pl-by-ua.org.ua>).

	Шувар		Нежданний		Столичний		Азовський	
	мін.	макс.	мін.	макс.	мін.	макс.	мін.	макс.
Борошно	4.00	5.00	--	--	6.00	8.00	4.45	4.60
Гречка	8.00	9.00	--	--	7.00	11.00	6.70	8.50
Жито	--	--	--	--	--	--	--	--
Кукурудза	--	--	--	--	--	--	--	--
Овес	--	--	--	--	--	--	--	--
Пшениця	--	--	--	--	--	--	--	--
Рис	7.50	8.50	--	--	11.00	15.00	8.00	9.50
Ріпак	--	--	--	--	--	--	--	--
Соя	--	--	--	--	--	--	--	--
Цукор	8.90	9.20	--	--	10.00	11.00	9.10	9.10
Ячмінь	--	--	--	--	--	--	--	--

НАЦІОНАЛЬНА АСОЦІАЦІЯ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ДОРАДЧИХ СЛУЖБ УКРАЇНИ

Повна назва - Всеукраїнська громадська організація «Національна асоціація сільськогосподарських дорадчих служб України».

Має статус неприбуткової організації.

Скорочена назва – НАСДСУ.

Назва англійською мовою NGO "National Association of Agricultural Advisory Services of Ukraine".

Створена 11 березня 2003 року.

Свідцтво про реєстрацію об'єднання громадян в Міністерстві юстиції України від 10 жовтня 2003 року №1971.

Першим президентом НАСДСУ був Шмідт Роман Михайлович.

До жовтня 2011 року обов'язки президента НАСДСУ виконував Гриценко Микола Петрович.

Метою діяльності Асоціації є сприяння покращенню добробуту сільського населення та розвитку сільської місцевості через підвищення рівня знань і вдосконалення практичних навичок сільського населення та сільськогосподарських товаровиробників, задоволення та захист соціальних, економічних, фахових та інших спільних інтересів членів Асоціації.

Основними завданнями Асоціації є:

- о Сприяння провадженню освітньої діяльності для сільського населення та сільськогосподарських товаровиробників, членів Асоціації та інших осіб із питань менеджменту, маркетингу, права, екології, застосування сучасних технологій та з інших питань, що пов'язані із сільськогосподарською дорадчою діяльністю.

- о Сприяння поширенню та впровадженню сучасних досягнень науки, техніки і технологій, демонстраційні покази форм і методів роботи сільського населення і сільськогосподарських товаровиробників.

- о Координація діяльності суб'єктів сільськогосподарської дорадчої діяльності, членів Асоціації, методичного забезпечення та розробка і впровадження правил їх поведінки.

- о Сприяння професійній підготовці дорадників та експертів дорадників шляхом організації навчання за програмами базової підготовки та підвищення їх кваліфікації за напрямками, зазначеними у кваліфікаційному свідоцтві.

- о Представництво та захист законних прав та інтересів членів Асоціації у центральних та місцевих органах державної влади у встановленому законодавством порядку.

- о Внесення у встановленому порядку пропозицій щодо розробки та вдосконалення нормативно-правових актів, що регулюють дорадчу діяльність в Україні та сприяють створенню системи правового й професійного захисту членів Асоціації.

- о Сприяння розвитку зовнішніх зв'язків членів Асоціації з міжнародними організаціями та партнерами, які займаються дорадництвом.

- о Сприяння прибутковій діяльності сільськогосподарських підприємств та підвищенню рівня життя сільського населення через активне навчання, запровадження сучасних досягнень науки, техніки і технологій, інформаційне забезпечення.

- о Сприяння популяризації дорадництва та поширення інформації про освітні програми та проекти; створення умов для доступу членів Асоціації до мережі інформаційного забезпечення та бази даних.

НАСДСУ представлена своїми членами – сільськогосподарськими дорадниками, а також сільськогосподарськими дорадчими службами (понад 70), діяльність яких регулюється Законом України «Про сільськогосподарську дорадчу діяльність», в усіх регіонах України.

Офіс НАСДСУ знаходиться у м. Києві.

Президент НАСДСУ - Корінець Роман Ярославович.

Віце-президент НАСДСУ - Андрієнко Світлана Михайлівна, Кропивко Михайло Федорович, Брівко Тетяна Василівна, Паньків Іван Ярославович.

Електронна пошта – doradaukraine@gmail.com.

Сайт www.dorada.org.ua.

НАСДСУ має великий досвід реалізації дослідницьких, лобістських, інформаційних, навчальних проектів, законопроектної роботи, розробки державних програм, а також досвід співпраці з зарубіжними та міжнародними організаціями, проектами міжнародної технічної допомоги різних країн.

НАСДСУ проведено декілька сотень навчальних семінарів, в тому числі міжнародних, круглих столів, міжнародних науково-практичних конференцій.

НАСДСУ започаткувала видання перших в Україні навчальних посібників «Основи сільськогосподарського дорадництва в Україні» та «Посібник для сільськогосподарських дорадників», матеріалів і документів Національної асоціації сільськогосподарських дорадчих служб України в 3-х томах, програм, буклетів, брошур, довідників тощо.

НАСДСУ здійснює інформаційне забезпечення та промоції дорадчих служб через веб-сайт Асоціації, газету-вкладку «Вісник Національної асоціації сільськогосподарських дорадчих служб «ДОРАДА» у форматі друкованого видання «Вісник «Фермер України», національне радіо, телебачення, інші засоби масової інформації.

НАСДСУ ініціювала прийняття Закону України «Про сільськогосподарську дорадчу діяльність» та проектами нормативно-правових актів на його виконання, в тому числі Державної цільової програми сільськогосподарської дорадчої діяльності на період до 2009 року, інших правових актів, спрямованих на розвиток сільського господарства та сільської місцевості.

Асоціація та її члени – дорадчі служби, дорадники – співпрацювали та співпрацюють на партнерських засадах з міжнародними програмами і проектами Світового банку, ФАО, Європейської Комісії, урядів Сполучених Штатів Америки, Канади, Великобританії, Німеччини, Данії, Нідерландів, Швеції, Польщі, а також з дорадчими службами Болгарії, Естонії, Латвії, Литви, Молдови, Румунії, Угорщини, Японії, Білорусі, Китаю, Російської Федерації.

Дорадчі служби на замовлення органів влади надають соціально спрямовані дорадчі послуги.

National Association of Agricultural Advisory Services of Ukraine

General Information

Full title is NGO "*National Association of Agricultural Advisory Services of Ukraine.*"

Short title is (NAAASU).

The association was found on March 11, 2003 as a non-profit private organization.

Certificate of registration of association №1971 was issued by Ministry of Justice of Ukraine on October 10, 2003.

The first president of NAAASU was Roman Schmidt.

Mykola Grytsenko was acting president of NAAASU until October, 2011.

Purpose

The purpose of the Association is to promote the improvement welfare of rural population and rural development by increasing the knowledge and practical skills of rural population and agricultural producers and protect the social, economic, professional and other common interests of its members.

Principal duties:

Primary targets of the Association are:

The association conducts educational activities for rural population, agricultural producers, members of the Association and others in the fields of management, marketing, law, ecology, modern technology etc.

The association promotes and implements modern achievements of science, engineering, technology, new forms and methods of work for rural population and agricultural producers.

The association coordinates the activities of rural population, agricultural producers, members of the Association and others.

The association contributes training of experts by organizing training programs.

The association represents and protects the legitimate rights and interests of their members in authorities.

The association makes the offers concerning the creating and improving of regulatory acts, regulates agricultural advisory services in Ukraine.

The association promotes cooperation of the members with international organizations and partners involved in advisory services.

The association supports the lucrative activity of agricultural enterprises and improves welfare of the rural population.

The association popularizes itself and extends information about educational programs, projects. Moreover organization creates conditions for access to the members of the association to databases.

Structure

NAAASU is represented by their members - agricultural advisors and agricultural extension services, whose activities are governed by the Law of Ukraine "Agricultural Advisory Services", in all regions of Ukraine.

Head office of NAAASU is located in Kiev (10, Heroiv Oborony st., of. 10

President of association is Korinets Roman, vice president of association is - Andriienko Svetlana, Kropyvko Mykhailo, Brivko Tetiana, Ivan Pankiv.

E-mail: doradaukraine@gmail.com.

www.dorada.org.ua

Experience

NAAASU has a huge experience of research, lobbying, information, educational projects, legislative drafting, development of state programs, as well as experience in working with foreign and international organizations, international technical assistance projects in different countries.

NAAASU has already held hundreds of seminars, roundtable discussion and scientific conferences, including international.

NAAASU has founded several textbooks, such as: "Fundamentals of agricultural Advisory in Ukraine" and "Handbook for agricultural advisers". Moreover association composed papers and documents of the National Association of Agricultural Advisory Services of Ukraine in 3 volumes, programs, booklets, brochures, manuals, etc.

NAAASU provides information through website of the association, newspaper "Journal of National Association of Agricultural Advisory Services", "Journal "Farmer of Ukraine", national radio, TV etc.

NAAASU initiated the adoption of the Law of Ukraine "Agricultural Advisory Services".

The association and its members cooperate in partnership with international programs, projects of World Bank, FAO, European Commission, the governments of the United States, Canada, UK, Germany, Denmark, the Netherlands, Sweden, Poland, and with advisory services in Bulgaria, Estonia, Latvia, Lithuania, Moldova, Romania, Hungary, Japan, Belarus, China and Russian Federation.